

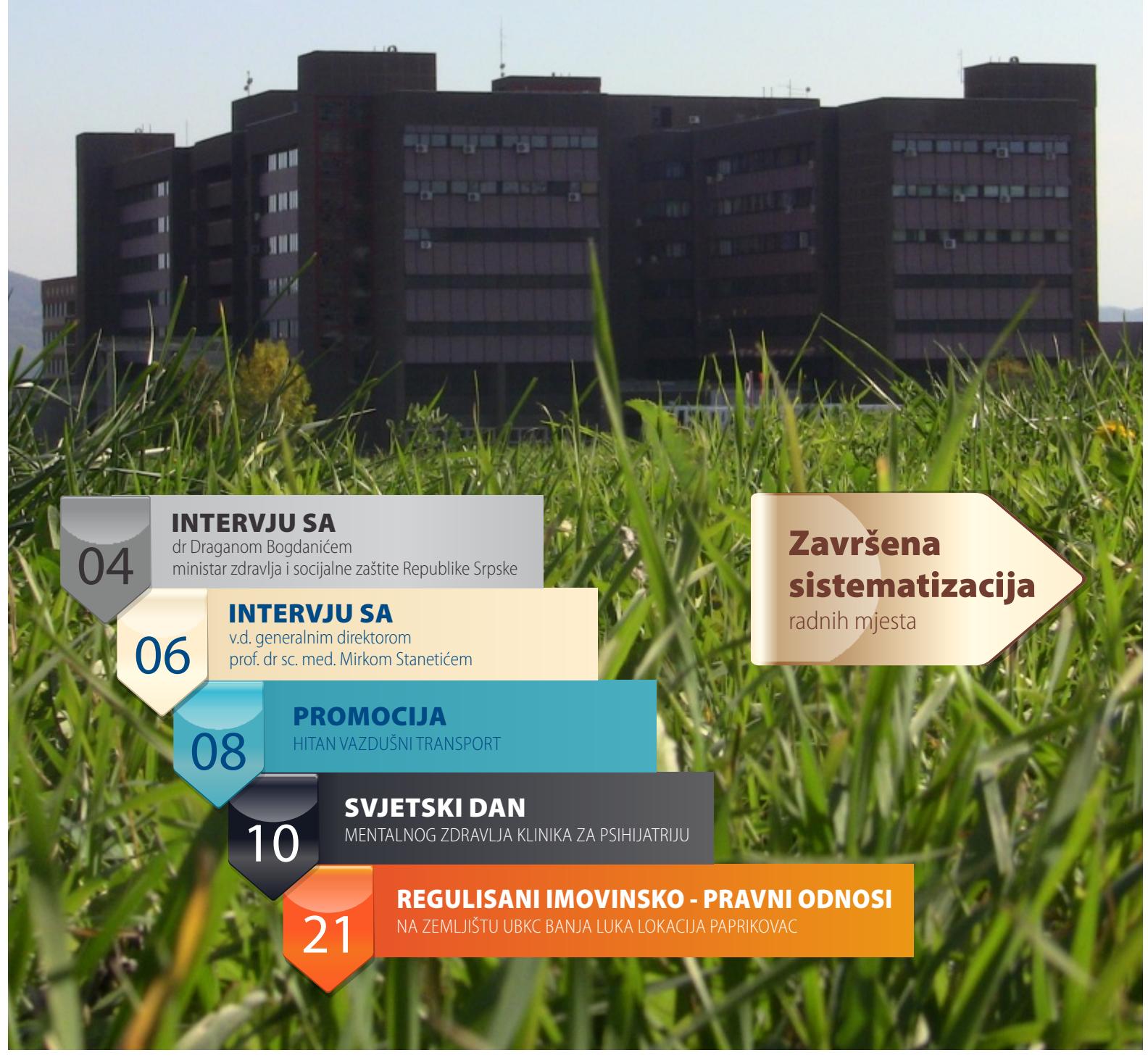
УНИВЕРЗИТЕТСКА БОЛНИЦА
клинички
центар

Баня Лука
UNIVERSITY HOSPITAL CLINICAL CENTER BANJA LUKA

info

• oktobar 2014 • www.kc-bl.com

04

INTERVJU SA

dr Dragom Bogdanićem
ministar zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske

06

INTERVJU SA

v.d. generalnim direktorom
prof. dr sc. med. Mirkom Stanetićem

08

PROMOCIJA

HITAN VAZDUŠNI TRANSPORT

10

SVJETSKI DAN

MENTALNOG ZDRAVLJA KLINIKA ZA PSIHIJATRIJU

21

REGULISANI IMOVINSKO - ПРАВНИ ОДНОСИ

NA ZEMLJIŠTU UBKC BANJA LUKA LOKACIJA PAPRIKOVAC

Završena
sistematizacija

radnih mjesta

Riječ urednika

Poštovani,

I zuzetna nam je čast i zadovoljstvo obratiti Vam se kao odgovorni urednici našeg internog biltena. Prije svega, ovom prilikom želimo se zahvaliti svima koji nas ažurno informišu o radu u svojim organizacionim jedinicama i na taj način promovišu rezultate rada kroz interni bilten. Zahtjevna je i veoma odgovorna uloga uređivati časopis i informisati zaposlene u najvećoj zdravstvenoj instituciji u Republici Srpskoj. S obzirom na činjenicu da smo kolektiv koji broji veliki broj zaposlenih raspoređenih na tri lokacije, usmjerena komunikacija i pravovremena informisanost su od izuzetnog značaja za dobro funkcionisanje naše ustanove. Svako od nas je dio jedne velike porodice koja se zove - Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka. Svi mi smo ambasadori naše ustanove, te u svakom momentu predstavljamo kuću za koju radimo. Iz tih razloga smatrali smo da svaki radnik treba da bude informisan i upoznat o radu i događajima koje se odnose na našu ustanovu. Nastrojaćemo da sa svakim novim brojem časopisa budemo bolji. Takođe, ovom prilikom se zahvaljujemo svima na korisnim savjetima i sugestijama koje su nam uputili za prošli broj časopisa. Nastavljamo dalje sa radom, a od Vas očekujemo najnovije informacije o unaprijeđenju rada iz Vaših organizacionih jedinica.

S poštovanjem,

Urednički odbor

Info uredili:

Nada Jokanović
Biljana Simić
Nataša Štrkić

Grafički dizajn

Milan Ivančević
Jovo Krstanović

Kontakt

e-mail: info@kc-bl.com
Telefon: 051/342-803

Završena sistematizacija radnih mjesta

Nazahajev v.d. generalnog direktora Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka Prof.dr sc med. Mirka Stanetića, od mjeseca avgusta 2014. godine započela je aktivnosti na prikupljanju neophodne dokumentacije za izradu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka. Sa rukovodicima svih organizacionih jedinica v.d. generalnog direktora Prof.dr sc.med Mirko Stanetić, pomoćnici generalnog direktora za medicinske poslove Mr sc.dr Nikola Bojić i Prim. dr Jadranka Vidović i pomoćnik generalnog direktora za zdravstvenu njegu dipl. med. sestra Slađana Vranješ održavali su sastanke u cilju sagledavanja stvarnog stanja u organizacionim jedinicama, stvarnih potreba i mogućnosti realizacije iznesenih prijedloga nove organizacione šeme.

Rukovodioci organizacionih jedinica su dostavili šematski prikaz organizacionih jedinica istaknuvši prijedloge u pogledu promjene organizacione strukture istih rukovodeći se prvenstveno činjenicom da se u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka u svim granama medicine svakodnevno povećava broj pruženih zdravstvenih usluga, odnosno uvode se sve složenije medicinske procedure.

Prilikom izrade prethodno navedenih šematskih prikaza rukovodioci organizacionih jedinica su polazili i od stvarnog stanja u organizacionim jedinicama prikazujući radna mjesta i radnike raspoređene na navedena radna mjesta sa brojem izvršilaca koji u ovom momentu odgovara realnim potrebama naše ustanove.

Prijedlog organizacije i sistematizacije radnih mesta je prihvaćen od strane v.d. generalnog direktora na osnovu kojeg Upravni odbor Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka daje prijedlog Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite Republike Srbije na konačno usvajanje. Time će konačno biti zaokružena cjelina i Univerzitetska bolnica Klinički centar Banja Luka će dobiti jedan primjenjiv i prije svega realan Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, zasnovan na stvarnim potrebama svih organizacionih jedinica pojedinačno i prijedlozima rukovodilaca organizacionih jedinica u tom smislu.

To je suštinski parameter koji ukazuje da smo obavili dobar posao i pripremili Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka koji će imati svoju praktičnu primjenu u narednom periodu.

Usvajanjem normativa o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u praktičnom smislu znači da se rukovodioci organizacionih jedinica prilikom iskazivanja potrebe za kadrom moraju rukovoditi isključivo usvojenom sistematizacijom.

Rekonstrukcija UB Klinički centar Banja Luka je najznačajniji događaj u zdravstvu Republike Srpske u posljednjih pola vijeka

Intervju dr Dragan Bogdanić, ministar zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske

Sa sigurnošću mogu reći da ulaganjem u našu najveću i najznačajniju javno zdravstvenu ustanovu Republika Srpska dobija savremenu zdravstvenu ustanovu koja će našim pacijentima obezbijediti najmodernije uslove dijagnostike i liječenja, a svim zaposlenim u ovoj ustanovi zadovoljstvo što će svoje svakodnevne poslove obavljati u potpuno novim uslovima, moderno opremljenim prostorima i na najsavremenijoj medicinskoj opremi.

i naše pacijente. Ugovor o kompletnoj rekonstrukciji sa direktorom kompanije Vamed, Gerhardom Rajterom (Gerhard Reiter) potpisana je 30. septembra ove godine, u prisustvu predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika i predsjednika Vlade Republike Srpske Željke Cvijanović. U pitanju je respektabilna kompanija sa velikim iskustvom u realizaciji projekata u zdravstvenim sistemima. Vamed iz sebe ima više od 700 sličnih projekata realizovanih širom svijeta, a na prostorima Republike Srpske su već dokazali svoje kvalitete

bile u funkciji. Pacijenti će dobiti savremeno opremljene sobe sa unaprijeđenim sistemom komunikacije sa medicinskim osobljem, a sam objekat će zadovoljiti sve standarde energetske efikasnosti. Istovremeno, izgradnjom novog objekta Sjevernog krila stvorice se uslovi da se hirurgija, koja već dugo radi u teškim uslovima, preseli na zajedničku lokaciju na Paprikovcu. U ovom objektu će biti smješteno 12 modernih operacionih sala, Centralna jedinica za sterilizaciju, Centar za urgentnu medicinu i Patologija. Sve jedinice će biti opremljene adekvatnom medicinskom i nemedicinskom opremom.

3. S obzirom na kompleksnost projekta možete li nam pojasniti kako je tekao proces izbora izvođača radova.

Postupak izbora glavnog izvođača je tekao u dvije faze, faza pretkvalifikacije i faza glavnog tendera. U skladu sa procedurama Evropske investicione banke, u junu 2012. godine sproveden je proces pretkvalifikacije za učešće u realizaciji ovog projekta. Pretkvalifikacionu dokumentaciju preuzele su 32 kompanije iz 15 zemalja, a njih 11 je dostavilo aplikaciju za učešće u projektu. Od ovih 11 kompanija njih pet je zadovoljilo sve evaluacione kriterijume - podobnost, istorija neispunjavanja ugovora, finansijska situacija i učinak i prethodno iskustvo. To su kompanije Vamed iz Austrije (Joint Venture VAMED), Metrostav A.S. Češke Republike (Metrostav A.S.), Joint Venture OHL ŽS i OHL iz Češke Republike i Španije (JV OHL ŽS&OH), Joint Venture CMB i Unieco iz Italije i Srbije (JV CMB & Unieco) i Bojažis Batiment internešnel (Bouygues Batiment International) iz Francuske.

Gotovo osam mjeseci (od polovine juna 2013. godine do početka februara 2014. godine) radilo se na pripremi tenderske dokumentacije. Na ovom poslu radili su tehnički konsultanti predvođeni kompanijom Obermejer iz Njemačke, koji su, takođe, sproveli i proces vrijednosnog inženjeringa i prilagođavanja glavnog projekta rekonstrukcije i opremanja Centralnog medicinskog bloka i izgradnje Sjevernog krila. Veoma detaljna, sveobuhvatna, i neutralna, u smislu tehničkih specifikacija za medicinsku i nemedicinsku opremu, spremljena je tenderska dokumentacija na 12.500 stranica koja je 12. februara 2014. godine dostavljena na adrese ovih pet pretkvalifikovanih kompanija.

1. Nedavno je potписан ugovor za početak radova na rekonstrukciji i opremanju Centralnog medicinskog bloka (CMB) i izgradnji njegovog Sjevernog krila Univerzitske bolnice Klinički centar (UB KC) Banja Luka.

Potpisivanje ugovora za realizaciju projekta rekonstrukcije Univerzitske bolnice Klinički centar Banja Luka je najznačajniji događaj u zdravstvu Republike Srpske u posljednjih pola vijeka jer ćemo sa kompletnom rekonstrukcijom i nadogradnjom dobiti jednu savremenu, respektabilnu zdravstvenu ustanovu koja će biti i koja već jeste nosilac razvoja zdravstva Republike Srpske i gdje ćemo na jednom mjestu imati kvalitetne stručnjake, kvalitetnu, savremenu medicinsku opremu i stvorene najbolje uslove za zdravstvene radnike

izgradnjom nove, savremene bolnice „Sveti Vračevi“ u Bijeljini.

Izabrana kompanija će realizovati ovaj projekat po principu "ključ u ruke", što znači da će raditi i rekonstrukciju i opremanje i da neće biti naknadnih radova i dodatnih ugovora. Vrijednost ugovora je 83.990.000 eura bez PDVa. Finasiranje je, kroz brojne pregovore, obezbijedila Vlada Republike Srpske iz kredita Evropske investicione banke

2. Šta ovaj ugovor podrazumijeva?

Ovim ugovorom biće omogućena rekonstrukcija Centralnog medicinskog bloka što je površine oko 41 000 kvadratnih metara i dograđiće se novih 17 000 kvadratnih metara na lokaciji Sjevernog krila. To znači sanaciju i opremanje svih klinika i odjeljenja koje su smještene u postojećem objektu CMB-a, kao i završetak tri etaže koje do današnjeg dana nisu

4. Koliko kompanija je zadovoljilo tenderske kriterije?

Do 7. maja 2014. godine, do kada je bio rok za podnošenje ponuda, na adresu Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite stigle su dvije ponude i to: kompanije Metrostav A.S. iz Češke Republike i kompanije Vamed iz Austrije. Ponude su javno otvorene u prostorijama Ministarstva uz prisustvo predstavnika ove dvije kompanije. Od 7. maja do 18. juna 2014. godine rađena je tehnička i finansijska evaluacija prispjelih ponuda. Evaluacioni izvještaj sa prijedlogom izbora kompanije za realizaciju projekta upućen je u Evropsku investicionu banku 18. juna 2014. godine, koja je 14. jula 2014. godine dala saglasnost na izbor najuspješnijeg ponuđača.

5. Sada kada je potpisani ugovor, zna li se kada je tačno planiran završetak radova?

O bzirom da se radi o jednom od najkompleksnijih projekata u zdravstvu, koji pored izgradnje novog objekta podrazumijeva i rad na „živom“ objektu, tj. rekonstrukciju i opremanje prostora bez prekida rada sa pacijentima, za njegov završetak biće potrebno 36 - 42 mjeseca, nakon čega će zdravstveni radnici ove ustanove, građani Banjaluke i Republike Srpske dobiti sigurno jedan od

najmodernijih objekata u zdravstvu, što nakon 40 godina zaista i zaslužuju.

6. Uskoro se završava izgradnja i opremanje Južnog krila UB KC Banja Luka? Šta će to konkretno značiti za naše pacijente?

Rekonstrukcija Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka odvija se u dvije faze. Jedna je faza projekat rekonstrukcije i opremanja Centralnog medicinskog bloka i izgradnja novog objekta Sjevernog krila UB KC Banja Luka, a druga je projekat izgradnje i opremanja Južnog krila (projekat Faza 3 Modernizacija bolnica u Bosni i Hercegovini) koji se nalazi u završnoj fazi. Oba projekta su podjednako važna za ovu zdravstvenu ustanovu, pacijente, zaposlene, ali i kompletan zdravstveni sistem.

Izgradnjom južnog krila Centralnog medicinskog bloka konačno će biti omogućeno liječenje vanjskih ambulantnih pacijenata u specijalističkim ambulantama, čime će se smanjiti gužve i stvoriti bolji uslovi za rad sa pacijentima, posebno što će se odvojiti pacijenti koji dolaze na ambulantni pregled od onih koji se nalaze na bolničkom liječenju. U ovom prostoru će se pružati ambulantni specijalistički pregledi, dijagnostičke i terapijske procedure, operativne jednodnevne procedure, te njega i

terapija bolesnika kroz dnevnu bolnicu. Od 2010. godine u ovom objektu je u funkciji i Centar za radioterapiju koji predstavlja najsavremeniji centar za liječenje pacijenata zračenjem na cijelom Balkanu. Kao što sam već rekao ovaj projekat je u završnoj fazi i njegov završetak očekujemo do kraja ove godine. U saradnji sa partnerima iz Koreje, a u skladu sa potpisanim ugovorom, dvadeset naših doktora je već otišlo na dodatnu edukciju u najprestižniju bolnicu u Seulu kako bi se osposobili da rade na najsavremenijim aparatima koji će biti instalirani u ovu zdravstvenu ustanovu.

Intervju sa v.d. generalnim direktorom prof. dr sc. med. Mirkom Stanetićem

Za sami početak ovog intervjeta interesuje nas, kakvi su bili Vaši studentski dani? Šta mislite, postoji li, i koja je razlika u pogledu studiranja medicine, nekada i sada?

Ja sam druga generacija koja je studirala Medicinski fakultet u Banjaluci. S obzirom da nas je bilo jako malo, između nas je vladao kolektivni duh koji nas je pokretao i trudili smo se da budemo što uspješniji. Studirao sam u vrijeme kada nije bilo mogućnosti prenijeti ispit, što je stvaralo izuzetnu obavezu. Uporedo sa razvojem fakulteta i nastavni kadar je stasavao, ali je u to vrijeme ipak dominirala „gostujuća nastava“. Studirao sam pet godina, a odmah nakon završenog fakulteta počeo raditi kao ljekar pripravnik godinu dana, a poslije položenog državnog ispita kao ljekar opšte prakse.

Direktor ste Univerzitske bolnice Klinički centar Banja Luka, ljekar, ali i predavač na Medicinskom fakultetu u Banjauci. Koji od tih poslova Vam je „najteži“?

U svakom slučaju, svi poslovi koje trenutno obavljam su jednako teški i izazovni istovremeno. Teško je reći šta je od toga najteže. Kao univerzitski profesor imam veoma veliku odgovornost prema mladim ljudima koji su se odlučili baviti najvažnijim poslom na svijetu, tj. brinuti se o zdravlju ljudi. Oni su moje ogledalo, odnosno ogledalo svih mojih kolega koji prenose stečena znanja i skustva jer na tim mladim ljudima je budućnost zdravstva Republike Srpske.

S druge strane, biti na čelu najveće zdravstvene ustanove u Republici Srpskoj danas je veoma zahtjevan i odgovoran posao koji zahtjeva izuzetne napore i odricanja. Međutim, ja sam prevashodno ljekar tj. ono što sam izabrao da budem i ono što najviše volim daradim.

Kakav je po Vašem mišljenju kvalitet nastave na katedrama stručnih predmeta, te da li ljekari, koji su zaposleni na pojedinim katedrama stručnih predmeta i Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka, mogu pružiti kvalitetnu praktičnu nastavu, a sa aspekta samog prostora i stručnosti? Kako se nastava na klinici može unaprijediti i poboljšati?

Medicinski fakultet Banjaluka je baza od koje sve počinje, a Univerzitska bolnica Klinički centar Banjaluka je i nastavno-naučna baza. Određen broj mojih kolega kao i ja radi na Medicinskom fakultetu Banjaluka kao nastavnici sa studentima i na taj način stvara kvalitetne

kadrove od kojih najbolji počinju sa radom u najvećoj zdravstvenoj ustanovi u Republici Srpskoj. Smatram da je opredjeljenje nastavnika i rukovodstva fakulteta ka stalnom unapređenju nastave kadar.

Pored toga što smo najveća zdravstvena ustanova u Republici Srpskoj, raspolazemo i sa najstručnijim kadrom što je ujedno i naše najveće bogatstvo. Ulaganje u buduće medicinski kadar je najbolja investicija za zdravstvo Republike Srpske. Postoje određene oblasti gdje smo u deficitu sa usko specijalizovanim stručnjacima, ali kontinuiranim edukacijama i ulaganjem u obrazovanje ljekara i to rješavamo. Moram da kažem da konstantno uvodimo nove procedure, a samim tim naši korisnici sve manje imaju potrebu da odlaze u druge zdravstvene ustanove u regionu.

Možete li nam reći nešto više o promjeni naziva Kliničkog centra Banja Luka u Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banja Luka. Možete li nam detaljnije objasniti po čemu je tu zapravo riječ, šta se u stvari promjenilo i da li će se ta pravno-tehnička izmjena na bilo koji način odraziti na zaposlene, studente na Medicinskom fakultetu, koji tu pohađaju predmetne vježbe i buduće specijalizante?

Prema odluci Vlade Republike Srpske naziv naše ustanove je Univerzitska bolnica Klinički centar Banja Luka.

Promjena naziva Kliničkog centra Banjaluka u naziv Univerzitska bolnica Klinički centar Banjaluka je isključivo tehničke prirode, zbog registracije u sudu, koja ni u jednom segmentu ne mijenja postojeći status ustanove i njenih zaposlenih. Ničim se ne dovodi u pitanje postojanje organizacione strukture, te djelatnosti koje pruža građanima, studentima medicine, specijalizantima i institucijama Republike Srpske. Prema tome, uloga ove zdravstvene ustanove u zdravstvenom sistemu Republike Srpske, kao i svih zaposlenih ostaje ista.

Kako opisujete trenutnu situaciju u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banja Luka, čiji ste direktor? Koji su najveći problemi sa kojima se susrećete u svom radu?

Poslovodstvo UBKC Banjaluka zajedno sa načelnicima Klinika, Zavoda i Službi je definisalo nekoliko strateških zadataka za naredni period, a jedan od najvažnijih je povećati sigurnost, bezbjednost i stručnost u pružanju medicinskih usluga našim pacijentima, ali i plan upravljanja ljudskim i materijalnim resursima, izrada sistematizacije radnih mesta, planovi nabavke opreme itd., a sve u cilju obezbjeđivanja što boljih uslova za liječenje pacijenata ali i uslova za rad zaposlenih radnika. Od mog imenovanja na funkciju v.d. generalnog direktora Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka neumorno radimo na unapređenju pružanja zdravstvene zaštite našim građanima, a što je najvažnije vraćanju povjerenja pacijenata u našu ustanovu.

Akutelno stanje u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka je onakvo kakve su date okolnosti i događaji diktirali. Naravno, da uvijek može i mora biti bolje. Prvenstveno ne smije se zaboraviti da bez obzira na tešku finansijsku situaciju i tekuće probleme koje rješavamo na dnevnom nivou, mi radimo. Samo maksimalnim zalaganjem svakog zaposlenog u našoj ustanovi, tjesnom saradnjom svih medicinskih i nemedicinskih službi možemo besprijekorno funkcionisati.

Kako se odvija rekonstrukcija Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka? Šta je sve do sada urađeno išta je ostalo da se uradi? Kada se očekuje kompletan završetak radova?

Zahvaljujući Vladi Republike Srpske riječ je o istorijskom projektu, ostvarenju sna svakog zaposlenog u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka i svakog građanina Republike Srpske jer ovim projektom, tj. njegovom realizacijom stvaramo najsvremeniju zdravstvenu ustanovu u regionu na jednoj lokaciji. Prvi pokušaji rekonstrukcije naše ustanove datiraju još iz perioda nakon katastrofalnog zemljotresa 1969. godine. Očekuje nas ogroman posao koji

podrazumijeva naše neometano funkcionisanje dok traje rekonstrukcija i preseljenje hirurških klinika i Klinike za plućne bolesti sa lokacije u centru grada na Paprikovac. Ovaj projekat nije samo rekonstrukcija objekata, nego je građevinsko-tehnički, edukativni i organizacioni proces. Projektom rekonstrukcije Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka predviđen je završetak južnog krila, adaptacija i reorganizacija Centralnog medicinskog bloka, izgradnja novog Sjevernog krila, kao i nabavka kompletne medicinske i nemedicinske opreme. Radovi na rekonstrukciji i opremanje Centralnog medicinskog bloka i izgradnja novog Sjevernog krila Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka finansiraće se kreditnim sredstvima Evropske investicione banke odobrenom na period od 20 godina sa grejs periodom od deset godina i kamatom stopom od 1,5 odsto.

Ugovorom je predviđeno da radovi traju 42 mjeseca plus 30 dana, njihova vrijednost je 84 miliona evra plus PDV, a sav teret finansiranja radova je iz budžeta Srpske i ne ide na teret zdravstvenog sistema Srpske

Da li ćete, kao direktor Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka, a u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i socijalne zaštite u Vladi Republike Srpske, nastaviti tradiciju zapošljavanja najboljih studenata Medicinskog fakulteta?

Ulaganje u mlade stručne zdravstvene radnike je dio dugoročnog opredjeljenja rukovodstva Univerzitetske bolnice Klinički centar, te smo kako ste i naveli, u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske nastavili trend zapošljavanja najboljih studenata u našoj ustanovi. Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka kao najveća, najreferentnija zdravstvena ustanova u Republici Srpskoj i kao naučno - nastavna baza za sve buduće ljekare i medicinsko osoblje, ima interes i obavezu da budućim medicinskim profesionalcima obezbijedi uslove za rad, profesionalni razvoj i usavršavanje.

Studenti Medicinskog fakulteta obavljaju vježbe na klinikama Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka, te tu provode dosta vremena. Interesuje nas da li, u planu rekonstrukcije Univerzitetske bolnice

Banja Luka, postoji plan za izgradnju čitaonice za studente?

Osim prostorija biblioteke i prostorije internet čitaonice, projektom rekonstrukcije cmb-a i realizacijom istog imaćemo još i dvije velike sale za predavanje (površina jedne je 194,78m², a površina druge je 160,78m²), jednu malu salu za predavanje površine 86,69 m², prostorije za naučno istraživački rad, učionice, prostoriju za prevodioci i konferencijske sale.

Poruka za mlade ljekare koji su počeli da se bave odgovornim poslom kao što je medicina.

Mladim ljudima koji su se odlučili za poziv ljekara poručio bih slijedeće, da prije nego što se odluče da pohađaju Medicinski fakultet, dobro razmisle iz kakvih pobuda ga upisuju. Baviti se ozbiljno medicinom iziskuje puno vremena, rada, odricanja i emotivne snage. Biti ljekar nije zanimanje, to je stil života u kome vrlo često ispred svojih potreba morate staviti potrebe drugih. Zato sam na početku i rekao da svako ko se odluči baviti medicinom treba da bude prije svega pošten prema sebi, zamisliti se i sam sebe pita, da li sam ja na to spreman? Ako sam sebe slažete, ne samo da nećete biti srećni nego nećete biti ni dobrijekari.

Promovisan hitan vazdušni transport pacijenata

Dana, 7. oktobra 2014. godine helikopterski servis Republike Srpske promovisao je helikopter za medicinski transport na heliodromu na Paprikovcu. Helikopter "Bell 206 B3 JetRanger" namjenski je modifikovan za medicinski prevoz i najprisutniji je za ove namjene u svijetu.

U okviru aktivnosti unaprijeđenja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj, helikopterski servis Republike Srpske i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske sproveli su aktivnosti organizacije vazdušnog medicinskog transporta uz pomoć Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Promociji je prisustvovao predsjednik Republike Srpske gospodin Milorad Dodik, ministar zdravlja Srbije Zlatibor Lončar, ministar zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske dr Dragan Bogdanić, v.d. generalnog direktora Univerzitetske bolnice Klinički centar Banja Luka prof. dr Mirko Stanetić, ministar finansija BiH Nikola Špirić i ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske Radislav Jovičić, Republički koordinator za vazdušni prevoz dr Nikola Bojić, te veliki broj zaposlenih iz Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Nakon promocije rukovodstvo Univerzitetske bolnice Klinički Banjaluka je sa ministrom zdravlja Republike Srbije dr Zlatiborem Lončarom i ministrom zdravlja Republike Srpske dr Dragom Bogdanićem obišlo Centar za radioterapiju u kojem je predstavljen način rada ove organizacione jedinice.

Ovim načinom transporta kako pacijenata, tako zdravstvenih radnika, značajno će se poboljšati dostupnost zdravstvene zaštite, kako u dijelu pružanja zdravstvenih usluga pacijentima koji se nalaze u stanju hitnoće, tako i dijelu transporta pacijenata iz jedne u drugu zdravstvenu ustanovu radi pružanja odgovarajuće zdravstvene zaštite.

Usklađene su procedure po kojima će se odvijati vazdušni transport životno ugroženih pacijenata iz udaljenih područja u Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka. Distribuisani su formulari svim zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj za vazdušni i sanitetski prevoz pacijenata, a pored toga isti se nalaze i na našoj web stranici gdje se mogu preuzeti. U svim bolnicama u Republici Srpskoj organizovani su timovi ljekara koji su zaduženi za zbrinjavanje i bezbjedan vazdušni transport životno ugroženih pacijenata. Način na koji je procedura vazdušnog transporta pacijenata organizovana, je da ljekar na osnovu procjene zdravstvenog stanja pacijenta, iz udaljenih zdravstvenih ustanova, putem faksa šalje popunjeni formular za vazdušni transport pacijenta Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka. Prilikom prijema medicinske dokumentacije putem fax-a o potrebi za hitnim vazdušnim prevozom pacijenata iz udaljenih područja Republike Srpske dežurni ljekar je

obavezan obavijestiti Republičkog koordinatora za hitan vazdušni prevoz pacijenata mr sc. dr Nikolu Bojića na broj telefona 065/ 531-135 ili 066/ 700- 522, a u odsustvu dr Nikole Bojića, potrebno je kontaktirati zamjenika Republičkog koordinatora dr Milorada Marana 065/ 673-910.

Dr Nikola Bojić je kontakt osoba koja organizuje i koordiniše prevoz pacijenata iz udaljenih zdravstvenih ustanova u našu ustanovu. Ljekar, specijalista anesteziolog iz Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka dužan je da helikopterom ide do zdravstvene ustanove po ugroženog pacijenta ili udaljenog područja, te zajedno sa njim u pratnji dolazi u Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka, gdje počinje njegovo konačno zbrinjavanje. Svi kontakti (brojevi telefona/faksa) su proslijeđeni svim zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj, a u našoj zdravstvenoj ustanovi stoje na vidnom mjestu u Klinici za kardiovaskularne bolesti i Klinicu za anesteziju i intenzivno liječenje.

Kontakt:

Univerzitetska bolnica Klinički centar
Banja Luka

1) Klinika za anesteziju i intenzivno liječenje

Telefon: 051/343-292; 051/343-293;

2) Klinika za kardiovaskularne bolesti

Telefon/fax: 051/342-523

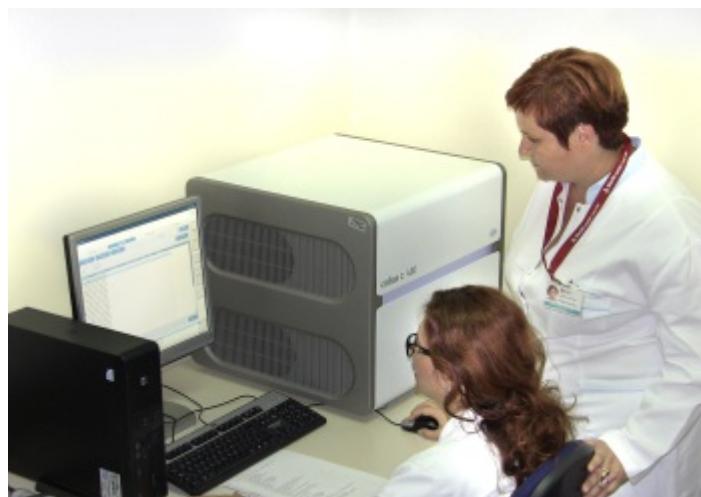
Zavod za patologiju spremан за BRAF testiranje

Uzavodu za patologiju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka u julu mjesecu uspješno je obavljena edukacija za analizu BRAF mutacija RT-PCR metodom na uređaju Cobas 4800. Ovo testiranje fokusirano je na pacijente oboljele od metastatskog melanoma. Cobas 4800 BRAF V600 mutacijski test je real-time PCR analiza osmišljena za detekciju prisutnosti V600E mutacije. Identifikacija mutacija BRAF V600 je ključ za uspješan odabir terapije i pozitivne ishode liječenja kod metastatskog melanoma koje je agresivno oboljenje sa lošom prognozom. BRAF mutacije su identifikovane kod 40%-60% malignih melanoma. Test je namijenjen da se koristi za preciznu identifikaciju pacijenata sa metastatskim melanomom koji mogu da ostvare korist od ciljane terapije.

Uvođenjem ove procedure Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka postala je prva institucija u Bosni i Hercegovini koja je sposobljena za ovaj vid testiranja. Testiranje BRAF mutacija zahtjeva blisku komunikaciju i koordinaciju između drugih klinika, patologa i molekularnih biologa. Edukaciju je vodila gospođa Vida Lonić iz Firme Roche d.o.o. ODG Diagnostics Zagreb, a edukaciju su uspješno završile Gordana Vučić, diplomirani biolog i Gordana Katalina, laborant iz Zavoda za patologiju. Bitno je napomenuti da je navedeni aparat nabavljen 2012. godine u Zavodu za patologiju, kada je počela sa radom Laboratorija za molekularnu dijagnostiku. U ovoj laboratoriji se već dvije godine vrše usluge testiranja EGFR mutacija kod nemikrocelularnog

karcinoma pluća. Ovo testiranje je fokusirano na pacijente sa NSCLC – adenokarcinomom čije opšte stanje dozvoljava liječenje.

Kroz kontinuiranu edukaciju medicinskog kadra kao i uz mogućnosti koje pruža uređaj Cobas 4800 Zavod za patologiju će i u budućnosti nastaviti sa širenjem spektra svojih usluga.

Medicinski otpad značajan energetski resurs

Simpozijum sa međunarodnim učešćem „Stanje i perspektive farmaceutskog i medicinskog otpada“ je održan u periodu od 22. do 23. septembra 2014. godine na Paliću. Simpozijum je okupio veliki broj predstavnika zdravstvenih ustanova, zavoda za javno zdravlje, institute za zdravstvenu zaštitu, farmaceutskih kuća, kao i firmi koje se bave zbiranjem medicinskog i farmaceutskog otpada. Sa simpozijuma na Paliću pokrenuta je inicijativa donošenja novog Zakona o otpadu i odgovarajućih pravilnika, a detaljniji izveštaj dostaviće se Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine Srbije. Predavanje je izazvalo veliku pažnju, upravo iz razloga što je poznato daje u mnogim razvijenim zemljama a posebno u zemljama u razvoju upravljanje medicinskim otpadom jedan od gorućih problema. Podaci Svjetske zdravstvene organizacije iz 2004. godine pokazuju da je nebezbjedno postupanje sa otpadom izazvalo 21 milion infekcija virusom hepatitisa B (HBV) (32% svih novih infekcija), 2 miliona infekcija virusom hepatitisa C (HCV) (40% svih novih infekcija) i 260 000 HIV infekcija HIV-om (5% svih novih infekcija). Univerzitetsku bolnicu Klinički centar Banjaluka predstavlja je magistar ekologije Željko Aleksić sa radom na temu „Upravljanje medicinskim otpadom u Republici Srpskoj“ sa posebnim osvrtom na zbirjanje medicinskog otpada u našoj ustanovi. Prezentacijom rada ukazano je na činjenicu da je naša ustanova i pored niza poteškoća i nedostatka materijalnih sredstava uspjela da uspješno implementira sistem upravljanja medicinskim otpadom zahvaljujući rukovodstvu, koje je prepoznalo problem i dalo podršku projektu. Ovaj projekat zaživio je nesebičnim zalaganjem, entuzijazmom i stručnošću osoblja koje radi na poslovim upravljanja medicinskim otpadom, kao i uz pomoći i razumijevanje društveno odgovornih i ekološki prosvjećenih pojedinaca i firmi.

Uvođenje bezbjednog i po životnu sredinu sigurnog zbirjanja medicinskog otpada u našoj ustanovi, doprinjeće većoj sigurnosti svih naših zaposlenih.

Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka razvrstava sve kategorije opasnog i neopasnog otpada prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije i Zakonskoj regulativi Republike Srske, na ekološki prihvatljiv način. Ovakvim načinom Upravljanja medicinskim otpadom prvenstveno se povećava bezbjednost i zaštita zdravlja svih zaposlenih, pacijenata, posjeti, studenata

lokalnog stanovništva, te životne sredine. Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka je nabavila dovoljne količine ambalaže za bezbjedno odlaganje oštrica, koje su postavljene na svim mjestima gdje se rukuje oštrim predmetima kako bi povećala bezbjednost svih radnika. Takođe, nabavljene su žutie kante /kese za infektivni otpad, koje su pozicionirane na svim mjestima gdje se produkuje infektivni otpad kako bi se na mjestu nastanka ova kategorija opasnog medicinskog otpada pravilno razdvajala. U svim klinikama gdje se produkuje citostatski otpad obezbjeđene su crvene kante/kese gdje se odlaže citostatski otpad. Patoanataomski otpad se odvaja u narandžaste vreće, a farmaceutski u crvenu ambalužu. Zadatak svih zaposlenih radnika je da vrše pravilno odlaganje medicinskog otpada prema procedurama koje je Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka distribuirala prema svim Klinikama, Zavodima i Službama. Time će se povećati bezbjednost svih zaposlenih radnika i ono što je veoma važno smanjiti troškovi zbirjanja otpada. Kese kada se napune do 2/3 odlažu se u namjenske posude za skladištenje. Za transport citostatskog otpada je zadužen kružni radnik koji odnosi otpad u centralno skladište, gdje se čuva do preuzimanja od ovlaštene firme. Važno je poštovati vrijeme koje je određeno za transport infektivnog i komunalnog otpada, kao i čiste i prljave puteve (liftove).

Svjetski dan mentalnog zdravlja i naša Klinika za psihijatriju

Povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja pod nazivom "Živjeti sa šizofrenijom" željeli smo Vas upoznati sa radom naše Klinike i načinima zbrinjavanja pacijenata oboljelih od šizofrenije. Naša Klinika ima dugogodišnju tradiciju, ali je na samom početku bila dio veće organizacije koja je zbrinjala i neurološke i psihijatrijske pacijente. U strukturi rada Klinika ima šest odjeljenja koja pokrivaju sve oblasti u psihijatriji izuzev odvojenog tretmana gerijatrijskih poremećaja. Ovakve pacijente liječimo po potrebi i pojedinačno. Ukupno u Klinici imamo 21 ljekara, od čega dva ljekara na specijalizaciji, a ostalih 19 ljekara su specijalisti i subspecijalisti iz oblasti psihoterapije i sudske psihijatrije. Stručnih saradnika imamo: osam psihologa i tri socijalna

radnika. Tokom rada u Klinici koristimo se timskim radom (psihijatar, psiholog, socijalni radnik i medicinska sestra-tehničar) jer se rukovodimo holističkim pristupom prema pacijentu. Kod pacijenta je bitno ustanovljenje etiologije poremećaja u smislu praćenja bioloških, psiholoških i socijalnih faktora jer je to najbolji način da pristupimo pacijentu i ponudimo mu najbolju zdravstvenu zaštitu u skladu sa primjerima dobre kliničke prakse. Svako od šest odjeljenja ima svoju unutrašnju organizacionu strukturu koja je prilagođena zahtjevima kliničke slike pacijenata tj. oboljenja koja se liječe na tom odjeljenju. U skladu sa dobrom praksom, a prateći savremene pristupe u terapiji psihijatrijskih poremećaja primjenjujemo sve oblike aktivnosti i tretmana koje mogu pomoći našim pacijentima što podrazumjeva ne samo medicinski već i psihološki i socijalni tretman. U zavisnosti od odjeljenja primjenjuju se oblici rada kao što su terapijske zajednice, psihoedukativni rad sa porodicom, individualna savjetovanja, savjetodavni intervju itd. Uz hospitalni tretman imamo i ambulantno-poliklinički rad gdje se pacijenti nastavljaju javljati nakon izlaska sa hospitalnog tretmana. Kroz ambulante se nastavlja sa svim oblicima aktivnosti od individualnih ka grupnim kao što je npr. grupa podrške. Tokom liječenja pacijenta često sarađujemo i sa centrima za socijalni rad kada su nam potrebne informacije iz okruženja koje nemamo, a za koje znamo da predstavljaju generatore pogoršanja stanja pacijenta. U toku liječenja djece i adolescenata sarađujemo sa školama, sa domovima za nezbrinutu djecu, sa obdušmenom za dječja prava itd. Takođe, u toku otpuštanja pacijenata sarađujemo sa različitim udruženjima građana sa kojima imamo potpisane memorandume o sporazumjevanju i saradnji, a koja mogu pomoći pacijentu u nastavku rehabilitacije u vanjskom okruženju. Kod određenog broja pacijenata

kao što su oni oboljni od hroničnih oblika psihotičnih poremećaja (šizofreni pacijenti) predlažemo kroz saradnju nastavak praćenja tih pacijenta u Centrima za mentalno zdravlje. U Klinici se pacijenti oboljni od šizofrenije liječe na Odjeljenju za psihotične poremećaje koje tretira ovakve pacijente u stadijima kada dolazi do pogoršanja bolesti. Kada takvi pacijenti ispoljavaju akutnu simptomatologiju, koja zahtijeva maksimalan nadzor, oni se hospitalizuju na Odjeljenju za urgentnu psihijatriju koja poduzima korake prema pacijentu u skladu sa važećim Zakonom o zaštiti lica sa mentalnim poremećajima. Ovo podrazumijeva da se pacijenti mogu hospitalizovati prisilno ukoliko to njihovo stanje zahtjeva. Prisilna hospitalizacija se poduzima kada pacijenti ugrožavaju svoje zdravlje i zdravje ljudi iz okruženja. U svim ostalim situacijama štiteći prava pacijenta hospitalizujemo pacijenta po principima dobrovoljne hospitalizacije. Ono što je najbitnije tokom liječenja pacijenata oboljelih od šizofrenije da ga što prije vratimo u zdravstveno stanje koje omogućava njegovu dobru profesionalnu radnu i porodičnu rehabilitaciju jer smo svjesni činjenice koliko sredina stigmatizuje ovakve osobe. Naprotokom medicine pronađeni su dobri lijekovi iz skupine antipsihotične terapije koju pacijenti dobro podnose i koja ima manje neželjenih efekata što omogućava bolju saradljivost i bolju komplijansu pacijenta. Pacijenti kojima se aplicira ovaka terapija imaju brzu i bolju rehabilitaciju, a samim tim i bolji kvalitet života. Članovima porodice ovakvog pacijenta uvijek pružamo sve neophodne informacije da bi prihvatali bolest člana porodice. Željeli smo samo ukratko da vas obavijestimo o načinu rada Klinike i o mogućnostima sa kojima raspolaćemo radeći multidisciplinarno i holistički sa pacijentom. Pacijenti oboljni od šizofrenije spadaju u kategoriju teže oboljelih pacijenata, ali u današnje vrijeme imamo puno više mogućnosti za sprječavanje posljedica ovog oboljenja i za omogućavanje boljeg kvaliteta života. Tretman šizofrenih pacijenata je samo jedan u nizu tretmana koje primjenjujemo u odnosu na specifičnost svake bolesti.

Načelnica Klinike za psihijatriju
Dr sc. med. Nera Zivlak-Radulović

Rad sestara iz Klinike za psihijatriju

Jedan od simptoma mentalnih poremećaja je osjećaj otuđenosti, neshvatanja okoline, odbačenosti. Komunikacija je svedena na minimum ili je uopšte nema iz razloga što bolesnik izgubi povjerenje u svoju okolinu iz opravdanih razloga ili zbog sumanutih sadržaja svoje bolesti. U takvom stanju on obično ne prihvata posjetu ili je prihvata selektivno. Vrlo često su emocionalne veze pokidane. Karakterističan je poremećaj međuljudskih odnosa bolesnika sa bračnim partnerom, bliskim srodnicima i drugim osobama iz okoline i radne sredine. Dok je na drugim klinikama posjeta bolesniku uvijek dobrodošla i očekuje se sa nestrljenjem, za psihijatriju ona ima svoje specifičnosti.

Naši pacijenti su zato u osnovi slabo posjećeni. Kod hroničnih pacijenata često se mora angažovati socijalni radnik da se pozove porodica da ga obidi, donese čiste garderobe, higijenskih potrepština i sl. Porodica smještanje u bolnicu svog hronično oboljelog člana doživljava kao olakšanje i odmor bar na neko vrijeme jer oni svojim ponašanjem iscrpljuju sve oko sebe (slabo spavaju, nekad su uznenireni, svađalački raspoloženi, napeti, agresivni, nekritični u svojim postupcima, nepredvidivog ponašanja, konzumiraju puno cigarete, piju dosta kafe i slično), te odbijaju uzimati redovnu terapiju i odlaziti na redovne kontrole. Od takvih bolesnika porodica često diže ruke, čak izbjegavaju doći po njih nakon otpusta po nekoliko dana.

Drugačija situacija je kad je bolesnik na početku svoje bolesti. Tada se još bore za njega, obilaze ga, on još nije puno oštećen, ali kasnije od sve borbe i nastojanja se posustaje i nastaje stanje već prethodno opisano. Kod oboljelih zavisnika od alkohola situacija je slična. Oni bivaju odbačeni od porodice i okoline jer su svojim pijenjem, agresivnim ponašanjem, nasiljem, rastrošavanjem i slično teško narušili međuljudske odnose. Niko im ne želi doći, niti oni želete da im iko dolazi. Ovi pacijenti ponekad imaju posjetu od strane svojih drugova takođe sklonih alkoholu koji znaju u pijanom stanju doći na odjelenje i praviti probleme. Tada dežurno osoblje interveniše, nepozeljna posjeta se udalji, a ako je nešto doneseno obavezno se pregleda da ne bi donijeli alkohol, oštreye predmete i slično.

Na odjelenju za zavisnost od narkotika posjete su potpuno zabranjene zbog interesa pacijenata. Porodica dobija informacije o stanju oboljelog preko ljekara, tehničara ili socijalnog radnika telefonskim putem. Može se primiti i predati pacijentu ako je saradnik u liječenju (obično član porodice) donio nešto hrane, cigareta i slično, ali se sve pažljivo pregleda.

Što se tiče dječje i adolescentne psihopatologije, posjećenost ide u dva pravca:

Prvi pravac podrazumijeva da je sa manjom djecom uvijek prisutan jedan od roditelja na odjelenju. Čuva ga, nadzire, hrani, pazi na sve načine jer to mali pacijenti nisu u stanju samostalno zbog svoje dobi, zdravstvenog stanja i poremećaja koji imaju (retardacije, autizmi i slično), a i da se izbjegnu traume zbog odvajanja od roditelja.

Drugi pravac predstavlja posjeta kod adolescenata. Za ovu dob je karakteristično da su zbog svog ponašanja narušili dobre odnose sa porodicom, pa je oboljeli samo identifikovani pacijent koji ukazuje na postojanje problema u okviru porodičnog funkcionalisanja. Zato je uključenost roditelja u tretman nužna i u skladu s tim njihovo prisustvo na odjelenju je učestalije

nego na drugim odjelenjima. Poseban problem predstavlja pojava nasilja u porodici (incesti, silovanja).

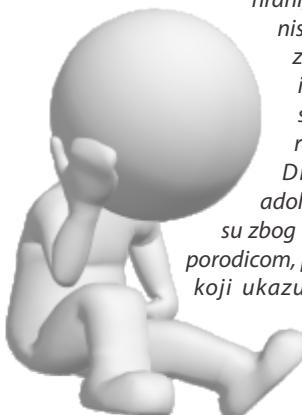
Na odjelenju se svaki dolazak pomno prati, kontroliše, analizira. Zatvorenog je tipa, tako da su problematične posjete onemogućene. Ponekad se posjeti sugerise da ne dolaze prvi dana ako bolesniku ne prijaju i uznemiravaju ga. U tom slučaju dolaze na razgovor kod doktora, komuniciraju sa sestrama, ali ne odlaze pacijentu. Mogu se interesovati i telefonski dobiti informacije od ljekara. Isto tako mora se voditi računa da posjeta ne dolazi u velikom broju, već da se rasporede na nekoliko dana. Dešava se da pacijentu dođu u posjetu iz Centra za socijalni rad, iz hraniteljske porodice, vaspitač iz doma kao i iz škole (drugovi, nastavnik, psiholog, pedagog). U većini slučajeva poštuju se prava pacijenta tj. ako je on saglasan da mu se dođe ili je protiv nečijeg dolaska - to se nastoji ispoštovati.

Zbog svega gore navedenog posjeta u psihijatriji uvijek mora da se odvija kontrolisano tj. medicinska sestra treba da ima uvida ko dolazi pacijentu, koliko se zadržava, šta donosi. Ako bolesnika posjećuje neko ko mu prija to se uglavnom dopušta. Ukoliko je to neko na koga je pacijent ljut ili paranoidan iz nekog razloga zna se desiti da se vrlo uzneniri i pravi problem na odjelu, pri čemu takvu posjetu moramo odmah udaljiti, a njega smiriti. Dešava se da bolesniku koji osim psihijatrijske bolesti ima dijabetes donose raznu hranu koju on ne bi smio konzumirati, ali je ipak koristi jer zbog svog stanja ne rasuđuje dobro, te jede sve što mu je dostupno. Isto tako posjeti se sugerise da nikakve lijekove ne ostavljaju kod pacijenta radi moguće zloupotrebe od strane pacijenta ili drugih bolesnika iz sobe, odjelenja i sl. Upozoravaju se da ne donose nikakve oštreye predmete (noževe, biceve, makaze), kao ni predmete od stakla (čaše, flaše, tanjire, tegle) kako bi se isključila mogućnost od povređivanja.

Sve su to razlozi na koje se mora obraćati pažnja kako bi se pacijent nesmetano oporavljao i što prije izašao iz stanja u kojem se nalazi. Vremenom, pod uticajem terapije, redovnog sna, odmora, redovne ishrane, povlače se simptomi oboljenja, pa pacijent postaje bolji za saradnju. To daje prostora za djelovanje psihoterapeuta, čiji je zadatak, između ostalog, da pomogne pacijentu da uspostavi normalnu komunikaciju tamo gdje je poremećena. Radi se sa porodicom, ona se edukuje da bolje razume bolest svog člana, kako bi mu bolje pomogla. Uzakuje se na važnost da vode računa o njemu u smislu redovnih kontrola, redovnog uzimanja terapije i svemu ostalom što je potrebno. Rad sa pacijentom i članovima porodice od strane cijelog tima doprinosi bržem oporavku bolesniku jer dobiva podršku porodice, bolje funkcioniše i ima kvalitetniji život.

Često je posjeta napornija i zahtjevnija od samog pacijenta i to neopravданo. Zaposleni se sreću sa raznim u situacijama kada dovedu hroničnog oboljelog pacijenta u prijemnu ambulantu, pa mimo njihovih očekivanja, ne dođe do prijema po procjeni dežurnog ljekara. Tada postaju agresivni prema dežurnom osoblju, prijete, vrijeđaju. Događalo se da dovedu pacijenta pred prijemnu ambulantu, ostave ga, odu i samo kažu: „Evo vam ga pa radite s njim što hoćete.“ Da bi postigli neki svoj cilj, u toku boravka svog srodnika u klinici znaju insistirati da se bolesniku naprave neke dodatne pretrage za koje on nema indikacije, pa ako se to ne ispoštuje, tada su vrlo neugodni i prijete osoblju. Bilo je situacija kada su se krivo predstavljali, da im nisu rod, a sve sa ciljem da izbjegnu obaveze prema njima.

Dijana Matić

Radni sastanak

Dana, 17. septembra 2014. godine poslovodstvo Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka održalo je radni sastanak sa načelnicima i glavnim sestrama klinika, zavoda i službi. Teme sastanka su bile analiza poslovanja kao i zajednički planovi za unaprijeđenje rada Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Dogovoren je da je potrebno izraditi strateške planove nabavke opreme i razvoja organizacionih jedinica nakon upoznavanja sa projektom rekonstrukcije tako da se u planovima ne nađe oprema koja je već sastavni dio projekta. Takođe, naglašeno je da se mora obratiti više pažnje prilikom pisanja Otpusnog pisma za pacijente koje mora da sadrži sve dijagnostičko-terapijske postupke kako bi se mogle naplatiti bolničke usluge. Neophodno je upoznati zaposlene po organizacionim jedinicama sa dokumentom „Postupak prijema, premještaja i otpusta pacijenata“ koja se mora doslijedno poštovati nakon stupanja na snagu. Pojasniti način korištenja uputnica za pacijente koji se upućuju na hemoterapiju u Dnevne bolnice. Novo uputstvo „Upravljanje lijekovima sa opojnom drogom“ pušteno je u primjenu i svi zaposleni moraju biti upoznati sa istim. Pojasniti način korištenja uputnica za pacijente koji se upućuju na hemoterapiju. Načelnici su dužni održati sastanke po organizacionim jedinicama kako bi svi zaposleni bili upoznati sa izvještajem poslovanja i tekućom problematikom.

Edukacija lječara iz Zavoda za kliničku radiologiju

Ljekari iz Zavoda za kliničku radiologiju, dr Vanja Soprenić i Danijela Soprenić, su dobitne stipendije od Trustees of Symposium Mammographicum zahvaljujući kojoj im je omogućena dvonedeljna edukacija u St. Georges Education Centre sredinom decembra tekuće godine. Edukacija je prvenstveno fokusirana na stereotaksijsku biopsiju dojke jer u Zavodu za kliničku radiologiju očekujemo instaliranje aparata za tu namjenu. Ista organizacija je omogućila Jasni Davidović, prof. fizike Zavoda za kliničku radiologiju edukaciju, 2012. godine u St. Georges Healthcare NHS Trust pod mentorstvom dr Ishmaila Badra, šefa Radiation Protection Centre-a, te Marcusa Blunketta, glavnog medicinskog fizičara.

Izvještaj o edukaciji u Institutu za radiologiju u Univerzitetsko-kliničkom centru Ljubljana

Ljekari Zavoda za kliničku radiologiju dr Vanja Soprenić i dr Bojan Jovanić su u periodu od 18. do 22. avgusta 2014. godine prisustvovali edukaciji u Kliničkom institutu za radiologiju, Univerzitetsko-kliničkog centra Ljubljana koja se odnosila na trening iz vaskularne i nevaskularne interventne radiologije. Edukacija se realizovala zahvaljujući inicijativi načelnika Zavoda za kliničku radiologiju dr Saše Vujnovića. Klinički institut za radiologiju Univerzitetsko-kliničkog centra Ljubljana je vodeći regionalni centar iz oblasti interventne radiologije. Tokom pet dana edukacije imali su priliku da se upoznaju sa organizacijom rada Instituta, Klinike, sa radiološkom medicinskom opremom sa kojom raspolažu. Takođe, razgovarali su sa kolegama o dijagnostičkim i terapijskim interventnim procedurama koje izvode, sa pripremom pacijenta, načinom planiranja i izvođenjem samih interventnih radioloških procedura, te sa postproceduralnim praćenjem pacijenata.

Održani

Majski pulmološki dani 2014

Gradska organizacija Crvenog krsta Banjaluka

posjetila Kliniku za plućne bolesti u okviru obilježavanja Svjetske nedelje borbe protiv tuberkuloze

Gradска организација Црвеног крста Банјалука посетила је Клинику за плућне болести Универзитетске болнице Клинички центар Банјалука у оквиру обилježavanja Svjetske nedelje borbe protiv tuberkuloze која се обилježava од 14. до 21. септембра. „Поред недеље Црвеног крста то је једна од значајнијих активности наше организације и ми smo tim поводом посетили Клинику за плућне болести и оболеле од туберкулозе који се лiječe овде.

„Донијели smo воћа, хигијенских потрпштина за pacijente, кafe i slatkisa za oboljele od tuberkuloze koji su ovdje na liječenju“, rekla je Željka Ilić, sekretar Gradske organizacije Crvenog krsta Banjaluka. Klinika za plućne bolesti Универзитетске болнице Клинички центар Банјалука је кrovna institucija ovog tipa, најстручнија, најопремљенија Клиника за plućne bolesti u Republici Srpskoj u kojoj se radi kompletne bronhologije.

U periodu od 18. do 20. septembra 2014. godine u etno selu Stanišić u Bijeljini održani su 22. „Majski pulmološki dani 2014“. Темe ovogodišnjih Majskih pulmoloških dana bili su hronična opstruktivna bolest pluća, karcinom pluća i astma.

Organizator Majskih pulmoloških dana 2014 bili su Udruženje pneumoftiziologa/pulmologa Republike Srpske i Klinika za plućne bolesti Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Ove, као и prethodnih godina organizovanjem „Majskih pulmoloških dana“, Udruženje pulmologa/pneumoftiziologa Republike Srpske i Klinika za plućne bolesti Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka imaju za cilj promociju pulmologije kao multidisciplinarne nauke koja danas, ali i u narednom periodu treba da ponese značajan teret u borbi protiv masovnih nezaraznih i malignih bolesti, te kontinuiranoj borbi protiv tuberkuloze као и alergijskim reakcijama као riziku faktorima kod djece sa bronhijalnom astmom.

„Majski pulmološki dani“ predstavljaju Kongres međunarodnog karaktera, na kome se prezentuju originalna istraživanja, stručni radovi, te revijalna predavanja iz oblasti pulmologije u kojem učestvuju ljekari iz drugih medicinskih specijalnosti, koji se u svome svakodnevnom radu susreću sa respiratornom problematikom.

U radu ovog stručnog skupa učešće je uzelo 230 ljekara, sa više od 60 prijavljenih naučnih i stručnih radova. Radovi su objavljeni i u časopisu Udruženja pulmologa/pneumoftiziologa Republike Srpske, te je dostupan i u elektronskoj formi na adresi www.respiratio.info. Generalni sponzor „Majskih pulmoloških dana“ bila je farmaceutska kuća Roche d.o.o. BIH.

bone & tissue days

Berlin

18 - 20 of September 2014

Hotel InterContinental Berlin

soft tissue

education

hard tissue

Nakon niza regionalnih skupova u vezi sa istraživanjima regeneracije koštanih i mekih tkiva u Bangkoku, Istanbulu, Budimpešti, Madridu i Kejptaunu ove godine je u Berlinu organizovan prvi svjetski skup posvećen ovoj problematici. Skup je održan u hotelu Interkontinental u Berlinu u periodu od 18. do 20. septembra. Na skupu je govorilo 65 vodećih stručnjaka koji se bave regeneracijom tkiva glave i vrata.

Skupu je prisustvovalo oko 850 učesnika iz cijelog svijeta.

Predavanja su realizovana u dvije paralelne sesije i 17 radionica, gdje su se učesnici upoznali sa praktičnom primjenom svih koštanih i mekotkivnih nadoknada kao i upotreboom ultrazvučne tehnike obrade kosti, te upotrebe plazme obogaćene trombocitima.

Skupu su prisustvovale i naše kolege iz Klinike za maksilofacialnu hirurgiju gdje je dr Nenad Tanasković imao izlaganje na temu primjene augmentacionih materijala u rekonstrukciji očne duplike i dr Marko Bulajić koji je pored predavanja učestvovao i u radionici gdje je analizirana upotreba allograftova prilikom tzv. Sinus-lifta, te iskustva u primjeni ultrazvučne tehnike osteotomije ove regije.

Edukacija našeg medicinskog osoblja u Koreji

Jedan od najvažnijih segmenata III faze Projekta modernizacije bolnica u BiH – u sklopu projekta rekonstrukcije Južnog krila Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka, je i edukacija našeg medicinskog osoblja u Bolnici Severance u Seulu, Koreja koja je počela 25. septembra 2014. godine. Tim povodom, neposredno pred odlazak našeg medicinskog osoblja na edukaciju, organizovan je sastanak u Amfitetaru zgrade Maternite. Tom prilikom skupu se obratio v.d. generalnog direktora prof. dr Mirko Stanetić koji je poželio našem medicinskom osoblju srećan put, te da našu kuću predstave na najbolji način. Dodao je da stvaranjem dobrih komunikacija sa kolegama u svijetu, te kontinuiranim edukacijama našeg medicinskog osoblja, Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka se svrstava u rang svjetskih zdravstvenih ustanova. Pomoćnik ministra zdravlja i socijalne zaštite dr Milan Latinović je tom prilikom rekao da je siguran da će naše medicinsko osoblje dobro predstaviti Republiku Srbiju i naše zdravstvo, a nova stečena znanja i iskustva prenijeti kolegama po povratku. Edukacijom i obukom u Koreji će se pokriti četiri velika područja stručnosti: oftalmologija, gastroenterologija, nuklearna medicina i kardiologija.

Do zaključenja novog broja našeg časopisa dobili smo informaciju da su naši ljekari i medicinsko osoblje srećno doputovali u Koreju, te da su veoma zadovoljni gostoljubivošću svojih domaćina.

Održan okrugli sto na temu

"Obrazovanje zdravstvenih profesionalaca"

Dana, 12. septembra 2014. godine sa početkom u 17:00 časova u Kongresnoj dvorani hotela "Monument" na Kozari održan je okrugli sto na temu: „Obrazovanje zdravstvenih profesionalaca 1997–2014. godine Evropa traži visokoobrazovane sestre, a Republika Srpska??“. Ovom okruglom stolu je prisustvovalo 150 članova UMSTIB Republike Srpske. Dramska sekcija je učesnicima na sebi svojstven način prikazala problematiku u vezi sa obrazovanjem, radnim mjestom i statusom zdravstvenih profesionalaca. Zdravstveni profesionalci su velika grupacija koja zahtjeva odgovore na pitanja i nedoumice koje ima, a odnose se na njihove profesije: laboranti, sanitari, radiološki tehničari, fizio i radni terapeuti, medicinske sestre, babice. Cilj je bio postići dogovor unutar ključnih pitanja i taj stav održati u javnosti. U razgovorima se zaključilo da bolje obrazovane medicinske sestre znače kvalitetniju sestrinsku uslugu za pacijente, što je u vezi sa dugoročnim uštedama novna u zdravstvu. Takođe, zdravstvene ustanove koje budu imale više medicinskih sestara, s višim obrazovnim nivoom bolje će proći u postupku akreditacije i biće bolje vrjednovane. Da bi mogle ravnopravno parirati svojim evropskim koleginicama, medicinske sestre u Republici Srpskoj treba da budu visokoobrazovane. Moderno sestrinstvo danas predstavlja zasebnu profesiju visokog stepena obrazovanja u domenu razvoja nauke i dovodi do usavršavanja na nivoima obrazovanih magistara i doktora zdravstvenih nauka. Sam razvoj sestrinstva kao obrazovanog kadra, predstavlja put praćenja inovativnih aspekata usmjerjenih na promociju zdravlja, aktivaciju promotivno-preventivnih aktivnosti, sve u cilju poboljšanja profesionalne njege bazirane na istraživačkom radu. Ovo se odnosi na sve zdravstvene profesionalce.

Donacija
Odjeljenju
neonatologije
Klinike za
ginekologiju i
akušerstvo

Odjeljenju neonatologije Klinike za ginekologiju i akušerstvo, Sberbank a.d. Banjaluka donirala je pulsni oksimetar kompanije Bawariamed. Vrijednost donacije je 1.600 KM bez PDV-a. Donirani pulsni oksimetar koristiće se u Odjeljenju neonatologije za praćenje sturacije kiseonika, mjerjenje pulsa i temperature kod novorođenčadi. Pulsni oksimetar je uređaj od izuzetnog značaja u zdravstvenom tretmanu novorođenčadi.

Primjenjuje se u nadgledanju stanja beba sa različitim zdravstvenim problemima kao što su plućne bolesti, poremećaji disanja, problemi sa srcem, urođene srčane mane itd. Ljekarima pulsni oksimetar pomaže u procjeni da li je bebi potreban dodatni kiseonik, u kojoj koncentraciji i koliko dugo, ili joj je neophodan aparat za disanje. Ovaj važan dijagnostički alat, u rukama iskusnog medicinskog osoblja, omogućuje bolje praćenje novorođenčadi i brži oporavak naših najmlađih i najranjivijih sugrađana. Klinika za ginekologiju i akušerstvo je jedna od najvećih organizacionih jedinica Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka u kojoj se u prosjeku godišnje rodi oko 3.000 beba, a od tog broja najmanje 100 novorođenčadi obuhvata skrinig za koji je potreban pulsni oksimetar.

Monografija

„Klinički centar Banja Luka“

Ideja za pisanje monografije „Klinički centar Banjaluka“ potekla je od zaposlenih u Kliničkom centru, nakon dugogodišnjeg rada u najvećoj zdravstvenoj ustanovi u Republici Srbkoj, u decembru 2009. godine. Naime, bilo je predviđeno da se paralelno sa rekonstrukcijom Kliničkog centra piše i monografija, tako da nakon završetka rekonstrukcije bude objavljena i monografija koja u suštini, rečeno jezikom medicine predstavlja anatomiju Kliničkog centra. Put od ideje do realizacije podrazumijevaо je i niz procedura koje je trebalo ispoštovati prilikom ulaska u takav projekat, te je u tu svrhu imenovan nosilac posla na izradi monografije, urađen plan Istraživačkog projekta (istraživanje i prikupljanje arhivske i dokumentarne građe) i imenovan Stručni tim koji će raditi na monografiji.

Za nosioca posla na izradi monografije imenovana je bibliotekar Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka prof. Jadranka Senić.

Za nosioca Istraživačkog projekta za pisanje monografije imenovano je Udruženje arhivskih radnika Republike Srbke koje je u saradnji sa Arhivom Jugoslavije u Beogradu i Arhivom Bosne i Hercegovine obavilo neophodna istraživanja. Istraživački projekat obuhvatio je: 1. istraživanje arhivske i dokumentarne građe, 2. istraživanje bibliotečke građe, 3. sređivanje arhivske i dokumentarne građe Arhiva Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka, 4. skeniranje i kopiranje bibliotečke i arhivske građe, 5. izradu uvodnog teksta „Zdravstvo u Banjaluci do 1945. godine“, 6. pripremu i obradu fotografskog materijala i ispisivanje legendi.

Obuhvaćeno je zdravstvo ovog prostora u vremenskom periodu od kraja XVI i početka XXI vijeka, sa posebnim

akcentom na razvoj naše ustanove u periodu od 1879. do 2010. godine.

Istraživanje arhivskih fondova i zbirki obavljeno je u: Arhivu Republike Srpske u Banjaluci, Arhivu Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Arhivu Jugoslavije u Beogradu, Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, Institutu za zaštitu zdravlja Republike Srpske, Domu zdravlja u Banjaluci, Arhivu Kliničkog centra u Banjaluci i na Medicinskom fakultetu u Banjaluci.

Istraživanje bibliotečke građe (monografske publikacije, članci, rasprave, periodika) obavljeno je u: Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Republike Srpske u Banjaluci, Specijalnoj biblioteci Arhiva Republike Srpske, Specijalnoj biblioteci Muzeja Republike Srpske, Specijalnoj biblioteci

Instituta za istoriju u Banjaluci, Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Specijalnoj biblioteci Arhiva Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Narodnoj biblioteci Srbije u Beogradu, Univerzitetskoj biblioteci "Svetozar Marković" u Beogradu, Specijalnoj biblioteci Srpskog lekarskog društva u Beogradu i Narodnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Istraživački projekt je započeo u maju 2010. godine, a završen u marta 2011. godine. Istraživanjem se došlo do podataka o organizacionoj strukturi Bolnice u Banjaluci koja je u različitim vremenskim periodima nosila različite nazive: državna, gradска, sreska, opšta (opća) i kako su iz nje stasali Medicinski centar, Regionalni medicinski centar, Kliničko-bolnički centar i Klinički centar Banjaluka. Takođe, na osnovu istraživanja mogu se pratiti faze razvoja naše ustanove i njen rukovodeći kadar, u periodu od 1879. godine do 2010. godine (29 faza, 36 direktora).

Koncepcija

Uporedo sa Istraživačkim projektom urađena je koncepcija monografije i imenovan stručni tim koji će biti uključen u njenu izradu. Koncepcijom monografije, nakon uvodnog dijela pod nazivom „Zdravstvo u Banjaluci do 1945. godine”, predviđen je opšti pregled razvoja naše ustanove u periodu od 1945. do 2010. godine. Zatim slijedi hronološka obrada organizacionih jedinica Kliničkog centra Banjaluka prema granama medicine: konzervativne grane, operativne grane, dijagnostika i farmaceutska djelatnost. U okviru nemedicinske djelatnosti biće zastupljene sve organizacione jedinice koje čine ovu djelatnost. Takođe, predviđen je i rezime na engleskom jeziku. Kao poseban dodatak uz monografiju predviđeno je štampanje Abecednog registra svih zaposlenih u našoj ustanovi u periodu od 1879. do 31.12.2010. godine (ca. 11.500 radnika).

Saradnici

Stručni tim za izradu monografije čine spoljni i unutrašnji saradnici. Prilikom izbora saradnika vodilo se računa o tome da u Stručni tim uđu živi svjedoci, osnivači pojedinih organizacionih jedinica naše ustanove, koji zasigurno najbolje mogu da predoče razvoj svoje organizacione jedinice. Kada se govori o saradnicima, pored podjele na spoljne i unutrašnje, treba imati u vidu saradnike koji direktno učestvuju u pisanju priloga, odnosno autore tekstova, ali i saradnike kao što su: redaktor, recenzent, lektor koji su u izradi monografije nezaobilazni, a od njih zavisi konačna forma budućeg istoriografskog teksta. Kao što su nezaobilazni maloprije spomenuti saradnici, nezaobilazni su i saradnici unutar naše ustanove koji su logistika u izradi monografije. Trenutno je na izradi monografije angažovano 69 saradnika; 43 unutrašnja među kojima su i četiri saradnika za logistiku, 26 spoljnih među kojima su tri recenzenta, redaktor i lektor.

Uređivački odbor

Kako je praksa da se prilikom izrade monografije imenuje Uređivački odbor, to je ispoštovano, te je u maju 2010. godine

imenovan Uređivački odbor koji broji 14 članova. Prilikom izbora članova Uređivačkog odbora vodilo se računa da u njemu budu zastupljeni saradnici, doktori medicine iz svih grana medicine, kao i saradnici organizacionih jedinica nemedicinske djelatnosti.

S obzirom da izrada monografije podrazumijeva konstantnu koordinaciju saradnika, unazad četiri godine održano je niz sastanaka sa svim imenovanim saradnicima, s tim da su se posebno održavali sastanci Uređivačkog odbora (19 zvaničnih i bezbroj konsultativnih sastanaka).

Objavljivanje monografije

Bilo je predviđeno da se monografija objavi do kraja tekuće godine, jer u njoj obilježavamo 135 godina bolnice i 20 godina Kliničkog centra. S obzirom da svi saradnici autori prilogajuši uvejk nisu dostavili autorizovane tekstove, kako bi redaktor, lektor i recenzenti mogli da urade svoj dio posla, objavljivanje monografije u ovoj godini tehnički će biti neizvodljivo.

Nema sumnje da je postojala potreba da se u pisanoj formi javnosti predoče rad i razvoj naše ustanove i njena uloga i mjesto u sistemu zdravstvene zaštite stanovništva ove regije, zasnovanog na humanističkim principima. Put od bolnice do kliničkog centra bio je dug, nimalo lak i jednostavan, vremenski se proteže kroz tri vijeka. Bez obzira na to, na njemu su stasali ugledni prethodnici ali i današnji stručnjaci sa vizijom u zdravstvu. Dešavalo se da na tom putu nedostaju prostor ili oprema a ponekad i kadar, ali nikada nije nedostajalo entuzijazma i čvrstog ubjedjenja da se obavlja koristan i odgovoran posao, pri čemu se vodilo računa kako o dostojarstvu profesije, tako i o dostojarstvu pacijenta.

Pisati i napisati, uobličiti u harmoničnu cjelinu ljude, događaje i vrijeme koji su obilježili jednu zdravstvenu ustanovu nije nimalo jednostavno. Ali ako se to ne zapiše, može se desiti ono najgore – kao da je nije ni bilo, ma koliko ona živjela u sjećanju. To je obaveza prema onima koji su je stvarali, koji su kao njeni pripadnici izgubili život u ratovima na ovom prostoru, kojima je pacijent uvijek bio na prvom mjestu. Da bi se ta obaveza ispunila, pored logistike, struke i kreativnosti potrebno je i mnogo, mnogo ljubavi i uvjerenje da se piše za pokoljenja.

Neka i ovo bude podsticaj za ljekare u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka koji su pristali na saradnju u izradi monografije, a zastali u pisanju priloga. Ovo je prilika da pored ljekarskog poziva pokažu da su dorasli i pozivu hroničara svoje profesije koja je u gradu na Vrbasu zvanično afirmisana sredinom XIX vijeka.

Nosilac posla na izradi monografije „KC BL“
Jadranka Senić, prof.

Izvještaj sa konferencije održane od 29. do 30. maja 2014. u Bratislavi, pod nazivom "Genetic testing for Health Purposes in Central and Eastern Europe"

Komitet za bioetiku Vijeća Evrope je u okviru programa DEBRA, od 29. do 30. maja 2014. godine, u Bratislavi organizovao međunarodnu konferenciju pod nazivom "Genetic testing for Health Purposes in Central and Eastern Europe". Učesnici konferencije su bili eksperti iz oblasti genetike zemalja Centralne i Istočne Evrope. Bosna i Hercegovina je imala dva predstavnika, jednog iz Republike Srpske i jednog iz Federacije BiH. Ispred Klinike za dječje bolesti Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka konferenciji je prisustvovala dr Nina Marić, specijalista kliničke genetike koja je zahvaljujući podršci Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske predstavljala našu zemlju na Konferenciji koja je važna kako za razvoj genetike u našoj zemlji tako i za integraciju BiH u Evropu. Osnovni cilj skupaje bio da se sagledaju i unaprijede etički i pravni aspekti genetičkog testiranja u zemljama učesnicama Konferencije, pri tom se vodeći dokumentima Vijeća Evrope, Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića i Dodatnim protokolom o genetičkom testiranju uzdravstvene svrhe.

Najvažnije preporuke:

1. Potpisati Dodatni protokol o genetičkom testiranju u zdravstvene svrhe

Bosna i Hercegovina je 2005. godine potpisala, te 2007. godine ratificovala Konvenciju Vijeća Evrope o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića po pitanju primjene biologije, medicine i Dodatni Protokol o biomedicinskim istraživanjima. Tokom sastanka Komiteta za bioetiku Vijeća Evrope održanog u Strazburu 2012. godine, BiH je ohrabrena da u narednom periodu pokrene procedure za potpisivanje dodatnih protokola na Konvenciju. Jedan od tih dodatnih protokola je i Dodatni protokol o genetičkom testiranju u zdravstvene svrhe. Taj protokol se bavi etičkim aspektima genetičkog testiranja i predstavlja dobar okvir za formiranje zakona kojim bi se regulisalo genetičko testiranje i sprječila njegova zloupotreba. Stoga je važno što prije ga potpisati i početi sa njegovom primjenom.

2. Uspostaviti kontrolu i regulaciju genetskih otkrića i genetičkog testiranja

Genetičko testiranje predstavlja vrlo osjetljivu kariku u lancu zdravstvene zaštite koja lako može postati predmet zloupotrebe, te iz tog razloga je neophodno da bude pod strogom kontrolom države i u rukama kompetentnih stručnjaka iz te oblasti. Na primjeru drugih zemalja (Češka) vidimo da ukoliko se blagovremeno ne uvede kontrola genetičkog testiranja od strane države,

može lako da se nađe u rukama privatnih kompanija. Potrebno je zakonskim aktima regulisati ko i gdje može raditi genetičko testiranje i zakonom propisati na koji način se ostvaruje akreditacija centara ili laboratorija za genetičko testiranje. Potrebno je regulisati i na koji način pohranjivati, arhivirati i zaštiti informacije dobijene genetičkim testiranjem kako iste ne bi bile zloupotrebљene.

3. Uspostaviti kontrolu i regulaciju reklamiranja i prodaje genetičkih testova i definisati uslove međunarodnog transporta biološkog materijala

Genetika je oblast medicine koja se brzo razvija i sve je veći broj kompanija koje nude testiranja i reklamiraju ih putem interneta i drugih medija. Na taj način, gotovo svako može poslati tkivo u neku laboratoriju u svijetu i saznati da li ima gen za neku bolest. To zvuči primamljivo pacijentima, a još je primamljivo kompanijama koje nude takvu vrstu testiranja. Pri tome se nažalost ne razmišlja o tome šta će im takvo saznanje donijeti i koliko će uticati na život te osobe i život članova porodice. Ne pitamo se ni šta se dešava sa biološkim materijalom, kao nisu nalazima rezultata genetičkog testiranja. Zato je potrebno uspostaviti kontrolu i regulaciju reklamiranja i prodaje genetičkih testova, ali i definisati uslove pod kojim se biološki materijal (krv, plodova voda, DNK) mogu poslati u drugu zemlju.

4. Razvijati službu genetskog savjetovališta

Svako genetičko testiranje mora biti medicinski opravdano i praćeno genetičkim informisanjem. Ljekari koji preporučuju genetičko testiranje su klinički genetičari. Preporuka je da na jedan milion stanovnika postoje tri klinička genetičara. Kako u našoj zemlji trenutno ima samo jedan klinički genetičar, potrebno je uputiti još ljekara na navedenu subspecializaciju nakon završene specijalizacije iz pedijatrije, eventualno ginekologije.

Iako je u našoj zemlji genetičko testiranje ograničeno na mali broj bolesti, način na koji je organizованo je u skladu sa preporukama Vijeća Evrope. Postojanje genetskog savjetovališta, njegov kadar i organizacija rada, te centralizacija genetičkog testiranja u ustanovi tercijalnog nivoa zdravstvene zaštite, dobar su osnov koji je potrebno zadržati i unaprijeđivati. Kako bi se genetičko testiranje upotrebljavalo u pozitivne svrhe, treba biti u rukama stručnjaka i regulisano zakonom, zaključak je na Konferenciji u Bratislavi.

Donacija Klinici za ginekologiju i akušerstvo

Klinici za ginekologiju i akušerstvo Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka, kompanija dm drogerie markt je donirala novčani iznos od 3000,00 KM. Povodom otvaranja četvrte prodavnice dm-a u Banjaluci, ček je svečano uručen načelniku Klinike za ginekologiju i akušerstvo prim. dr Saši Saviću. „Ovom donacijom kompanija dm je prepoznala važnost Klinike za ginekologiju i akušerstvo kao jedne od najvećih organizacionih jedinica u našoj ustanovi, te dala doprinos unaprijeđenju kvaliteta usluga. Donirani iznos ćemo iskoristiti za kupovinu bipolarnih elektroda sa portovima koji se koriste za minimalno invazivne procedure u endoskopskoj sali, te im se zahvaljujemo na doniranom iznosu“, rekao je načelnik Klinike za ginekologiju i akušerstvo prim. dr Saša Savić.

Izvještaj sa edukacije o dobrovoljnem, povjerljivom savjetovanju i testiranju na HIV/ AIDS za metadonske centre u Bosni i Hercegovini

Pod pokroviteljstvom Partnerstva za zdravje, Global Fonda I UNDP-a, u Sarajevu. 30. septembra 2014. godine u prostorijama Hotela „BM International“ je održana edukacija na temu dobrovoljnog i povjerljivog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS za metadonske centre u Bosni i Hercegovini. Edukaciji u Sarajevu su prisustvovali kolege iz metadonskih centara u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Mostar, Doboј, Zenica, Tuzla i Banjaluka), a ispred Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka tj. našeg metadonskog centra na edukaciji su bili : dr Davorin Udovičić, dr Siniša Dragojević, psiholog Mirjana Kulier i medicinski tehničar Miro Aleksić.

Predavači na edukaciji su bili:

- Prim. dr Sana Šabović – infektolog (iz Kliničkog centra Tuzla), koja je predavala uopšteno o HIV/AIDS-u (načinima transmisije, vrstama testova i svojim iskustvima iz kliničke prakse, te je imala jedan prikaz slučaja).
- Mr sc. dr Snježana Marjanović-Lisac, neuropsihijatar iz Zavoda za bolesti zavisnosti Sarajevo, koja je predavala o supstitucijskoj terapiji za zavisnike o opijatima-OST (metadonom, buprenorfinom i buprenorfin-naloxonom) kod zavisnika, kao i kod HIV/AIDS-ove populacije, te o svojim iskustvima iz prakse i kombinovanju OST-a sa HAARV-om-antiviralna terapija za tretman HIV oboljelih osoba terapijom kod zavisnika.
- Prim. dr Jelena Firesku-Govedarica (epidemiolog) je predavala konkretno o DPST-u, načinima pre-testovnog i post-testovnog savjetovanja, te prikazala jedan zanimljiv dokumentarni film na istu temu, koji su pripremili studenti glume iz Beograda.

Zaključak edukacije je da zavisnici o psihoaktivnim supstancama, spadaju u grupu visoko rizičnih osoba za HIV/AIDS infekciju, čemu treba da se posebno posveti pažnja. Potrebno ih je motivisati da se testiraju na HIV/AIDS, a u skladu sa smjernicama DPST-a (testiranje je dobrovoljno i tajno, a sa pred-testovnim i post-testovnim savjetovanjem koje obavljaju medicinski radnici-profesionalci). Takođe, je napomenuto da postoje lijekovi i HAARV terapija koja značajno utiče na tok i ishod liječenja HIV/AIDS-a kod ove populacije ako je pravovremeno data i pravilno indikovana.

Tim za unapređenje kvaliteta

Univerzitska bolnica Klinički centar Banjaluka je u svrhu realizacije projekta „Uvođenje sistema menadžmenta i sistema kvaliteta u bolnički sektor Republike Srbije”, te sprovođenje strategija Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srbije formirala Tim za unapređenje kvaliteta. Aktivnosti Tima za unapređenje kvaliteta nisu dovoljno poznati, te je uočena potreba za prezentovanjem rada Tima kako bi se planovi, ciljevi i rezultati našeg rada približili svim zaposlenim u našoj ustanovi.

Očigledno je da unapređenje kvaliteta zdravstvenih usluga, poboljšanje efikasnosti rada, nije moguće ukoliko reformski procesi ne zahvate svaku organizacionu jedinicu Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Stoga, važno je da svaki pojedinac naše institucije poznaje ciljeve sistema menadžmenta i sistema kvaliteta, a to su:

1. Adekvatno upravljanje bolničkim kapacitetima,
2. Efikasno pružanje zdravstvenih usluga,
3. Primjenu medicine zasnovane na dokazima,
4. Građenje tradicije kulture kvaliteta,
5. Razvijanje standarda kvaliteta i sistema za upravljanjem kvalitetom,
6. Primjenu programa edukacije u oblasti medicinskih znanja i vještina, zdravstvenog menadžmenta i strukture za njegovo sprovođenje.

Osnovno načelo „Tima za unapređenje kvaliteta” je građenje vizije dugoročnog razvoja i unaprijeđivanje organizacije i politike u pogledu kvaliteta, kojima se zadovoljavaju zahtjevi i potrebe svih naših pacijenata, ali i zaposlenih u našoj ustanovi. Želja nam je da svi bitni procesi u ustanovi prolaze kroz faze planiranja, sprovođenja, kontrole, analiziranja, te da iz rezultata analiza proizidu podaci na osnovu kojih će se donositi pravične odluke, te omogućiti kontinuirani napredak naše ustanove.

Tim za unapređenje kvaliteta formiran je u sedmom mjesecu 2008. godine i tada je brojao svega tri člana. Usljed reformi, broj zaposlenih sa povećavao i Tim danas broji osam zaposlenih lica:

1. Tijana Atlagić – klinike konzervativnih grana,
2. Draško Stanojević – klinike hirurških grana,
3. Vanja Samardžija – laboratorije, neurologija, onkologija,
4. Dallia Trninić – radiologija, apoteka, psihijatrija,
5. Svjetlana Marić – ambulante, prihvatanje i rješavanje prigovora,
6. Olivera Gulić – nemedicinski sektor,
7. Dragan Dubravac – prava pacijenata,
8. Danko Marić – Šef Tim-a.

Članovi Tima za unapređenje kvaliteta su različitih obrazovnih profila i shodno tome raspoređeni su na različite radne aktivnosti u cilju ispunjenja zahtjeva Sertifikacionih standarda.

Osnovni cilj je da Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka

obezbjedimo status sertifikovane zdravstvene ustanove. Ispunjavanjem zahtjeva sertifikacionih standarda povećava se sigurnost naših pacijenata, ali i sigurnost naših zaposlenih prilikom pružanja zdravstvenih usluga. Pored sigurnosti pacijenata i zaposlenih, ciljevi procesa sertifikacije su:

- Dokumentovanje svih radnih procesa (procedure, uputstva, evidencije...),
- Precizno definisanje odgovornosti zaposlenih,
- Timski rad i komunikacija među zaposlenima,
- Kontinuirana edukacija zaposlenih,
- Postupanje u skladu sa etičkim kodeksima,
- Zaštita životne sredine,
- Uspostavljanje djelotvornog i isplativog sistema pružanja zdravstvenih usluga,
- Ostvarivanje povjerenja korisnika u sistem zdravstvene zaštite,
- Stalno unapređenje procesa rada.

Trenutno je u fokusu revizija svih sistemskih dokumenata kao što su procedure, upustava, politike (kojih ima preko 180). Kao prve u nizu uradili smo reviziju svih politika, revidirana je matrica odgovornosti kao i misija i vizija koje su zajedno sa Procedurom za prijem, premještaj i otpust pacijenta usvojene i postavljene na FTP server Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Sva sistemска dokumenta uključujući i zakonsku regulativu biće publikovana putem FTP servera iz dva razloga, kako bi ažurne verzije svih dokumenata na što jednostavniji način blagovremeno bile dostupne svim zaposlenim i drugi razlog je racionalizacija jer publikovanje dokumenata na ovakav način uveliko utiče na smanjenje upotrebe papira.

U narednom vremenskom periodu Tim za unapređenje kvaliteta će intenzivirati sve svoje aktivnosti kako bi se nadoknadio zaostatak u postupku sertifikacije. Zajednički cilj je da Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka što prije dobije status sertifikovane zdravstvene ustanove i opravda status vodeće, referentne zdravstvene ustanove u Republici Srbiji.

Novi sajt

Univerzitske bolnice Klinički centar
Banjaluka

Univerzitska bolnica Klinički centar Banja Luka je u cilju unaprijeđenja komunikacije sa zaposlenima, pacijentima i javnošću prešla na novu verziju internet stranice. Sa tehničke i dizajnerske strane nova internet stranica je kreirana sa ciljem da Vam pruži jednostavniji pristup informacijama. Novi dizajn internet stranice se oslanja na stari, tako da ćete bez velikih poteškoća pristupiti traženim sadržajima. Nova internet stranica je kreirana kako bi se na savremen i efikasan način, prateći svjetske trendove, informisale sve zainteresovane strane o aktuelnim dešavanjima ali i drugim relevantnim podacima o Univerzitskoj bolnici Klinički centar Banjaluka.

Na ovaj način Univerzitska bolnica Klinički centar Banja Luka nastavlja dobru praksu konstantnog unaprijeđenja komunikacije sa zaposlenima, pacijentima i javnosti.

Regulisani
imovinsko-pravni
odnosi na
zemljištu
Univerzitske
bolnice Klinički
centar Banjaluka –
lokacija Paprikovac

Opšte poznata je činjenica da zemlja u krugu poslovnih objekata Univerzitske bolnice Klinički centar Banjaluka na lokaciji Paprikovac, koja je izuzimana davne 1973. i 1974. godine, nije bila upisana u zemljišnim knjigama kao vlasništvo ove zdravstvene ustanove. Ovakva situacija je stvarala određene poteškoće u poslovanju jer je uticala na visinu kapitala kojom ova zdravstvena ustanova raspolaze, te njen bonitet kod bankarskih organizacija prilikom finsijskih transakcija i sl. Pored toga, Univerzitska bolnica Klinički centar Banjaluka zbog toga što nije bila vlasnik zemljišta nije mogla da obezbijedi građevinsku dozvolu za rekonstrukciju projekta izgradnje i opremanja CMB-a, a niti bi mogla obezbijediti potrebnu dokumentaciju za druge sadržaje predviđene za realizaciju na ovoj lokaciji. Konačno, ovaj problem je riješen 19. septembra 2014. godine kada je u zemljišnu knjigu upisano 372 ha zemljišta na ovoj lokaciji sa 1/1 dijela u korist Univerzitske bolnice Klinički centar Banjaluka. Procjenom vrijednosti ovog zemljišta, koja će biti upisana u poslovne knjige naše ustanove i sudske registar kod nadležnog suda, značajno će se poboljšati kvalitet i brzinu u nekim segmentima poslovanja naše zdravstvene ustanove.

Informatizacija u našoj ustanovi

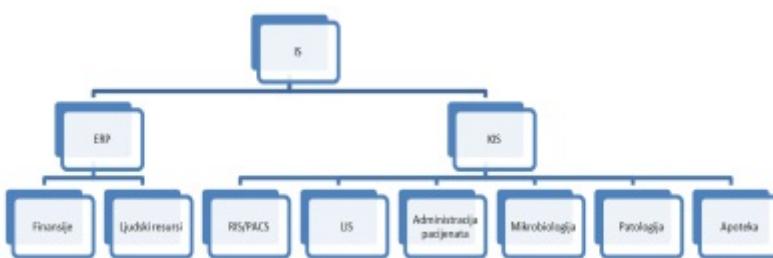

Univerzitska bolnica Klinički centar Banjaluka sa oko 2 600 zaposlenih i kao vodeća zdravstvena ustanova u Republici Srpskoj je u konstantnoj fazi informatizacije i unaprjeđenja informaciono komunikacionih tehnologija. Kao najveći problemi se ističu nedostatak finansijskih sredstava, te nerazumijevanje zaposlenih za benefite koje informatika donosi sa sobom. Međutim, investicije u informatiku treba da budu jedan od prioriteta jer uz pomoć iste automatizujemo i kontrolišemo sve procese, pravimo uštede u svim resursima (ljudski, vremenski, finansijski ...) i na taj način dolazimo do kvalitetne zdravstvene usluge i većeg zadovoljstva pacijenata. Moramo naglasiti da smo ponosni na trud i napore koje ulažu zaposleni u Službi za IKT jer pretvaraju ideje u stvarnost sa minimalnim ulaganjima. U ovom broju Infa fokus će biti na priči u vezi sa informacionim sistemima, tačnije biće riječi o Kliničkom informacionom sistemu (u daljem tekstu KIS) koji je u fazi implementacije u klinikama i zavodima.

Stanje informacionih sistema

Gledano sa vrha organizovanja informacionih sistema u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka postoje dva informaciona sistema sa podmodulima koji međusobno razmjenjuju podatke:

- ERP ili PIS (Poslovni Informacioni Sistem) čiji su elementi moduli za knjigovodstvo, javne nabavke, osnovna sredstva, ljudske resurse, medicinske fakture, planiranu analizu ...
- KIS čiji su elementi moduli za administraciju pacijenata, apoteka, patologija, mikrobiologija, nuklearna medicina, proizvodnja i praćenje proizvodnje hrane, te interakcija sa drugim podmodulima poput RIS/PACS sistema i LIS-a.

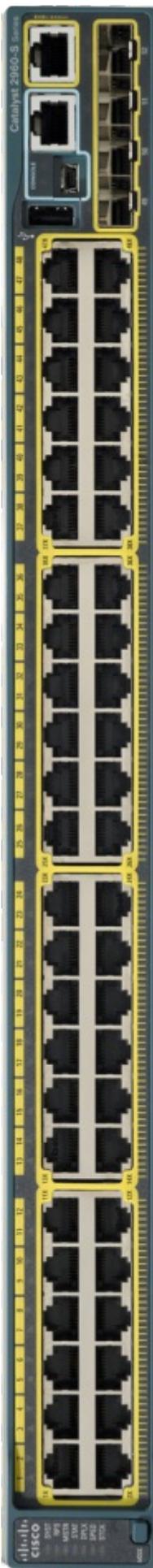
Radi lakšeg pregleda informacionih sistema, ali i pojašnjenja uloge KIS-a, u nastavku je data i osnovna šema najvažnijih podmodula (sistema):

Prethodna šema je pojednostavljena i pokazuje samo kompleksnost informacionih sistema u zdravstvenoj ustanovi kao što je naša. Svi sistemi, kako u sklopu KIS-a tako i mimo njega, imaju cilj da budu međusobno povezani, te da postoji razmjena podataka. Neki dijelovi sistema su završeni, neki su u završnoj fazi implementacije, a neki se tek treba da se razviju. Takođe, u sklopu KIS-a postoje posebni moduli, fokusirani prvenstveno na zavode. To su moduli za apoteku, nuklearnu medicinu i patologiju koji su integrirani ili se integrišu u KIS. Postoje i manji moduli koji još nisu implementirani, ali će takođe biti dio KIS-a (mikrobiologija te priprema i distribucija hrane). Neki od sistema su specijalizovani i odvojeni moduli od KIS-a, poput RIS/PACS ili LIS sistema, ali oni isto tako imaju važnu ulogu i zadatku interakcije i razmjene podataka sa KIS-om.

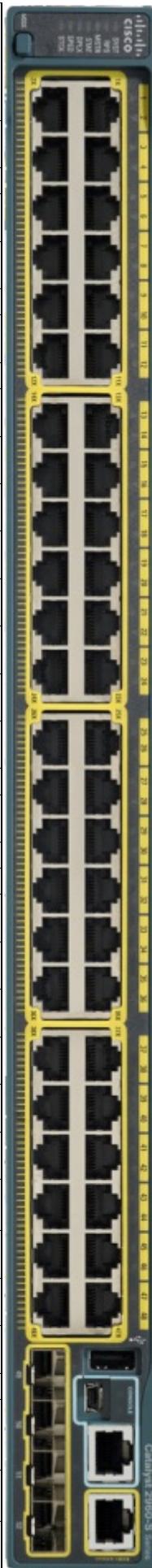
KIS

Razvoj ovoga informacionoga sistema traje već oko dvije godine u saradnji sa firmom Računari doo. Cilj ovoga sistema je da zamjeni postojeći sistem BIS koji je takođe razvila firma Računari doo.

Pri tome, glavni cilj je da se kreira softver za administraciju pacijenata i da se evidentiraju svi relevantni podaci od prijema do otpusta pacijenta ili tokom ambulantnog liječenja uvažavajući prvenstveno potrebe Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka, ali i organizacionih jedinica kojima je sistem potreban. Nakon toga cilj je da se kreira komunikacija i razmjena podataka sa ostalim podmodulima poput RIS/PACS sistema, LIS-a itd. što je već u fazi implementacije. Na kraju implementacije sistema po klinikama i zavodima cilj nam je integracija i preostale medicinske opreme u KIS gdje postoji mogućnost. Ovo bi trebala biti posljednja, ali najkompleksnija faza.

Šifra	Organizacione jedinice	Informacioni sistem (KIS, BIS, LIS, RIS/PACS)	Obim korišćenja informacionog sistema (može se reći potpun/nepotpun)
1000-	Uprava Kliničkog centra	KIS - posebni modul	nepotpun
1011-	Klinika za unutrašnje bolesti	KIS	nepotpun
1012-	Klinika za kardiovaskularne bolesti	KIS	nepotpun
1020-	Klinika za plućne bolesti	KIS	može se reći potpun
1030-	Klinika za dječije bolesti	BIS	nepotpun
1040-	Klinika za opštu i abdominalnu hirurgiju	KIS	može se reći potpun
1050-	Klinika za urologiju	KIS	nepotpun
1060-	Klinika za ortopediju	KIS	može se reći potpun
1061-	Klinika za traumatologiju	KIS	može se reći potpun
1070-	Klinika za dječiju hirurgiju	KIS	može se reći potpun
1081-	Klinika za torokalnu hirurgiju	KIS	može se reći potpun
1082-	Klinika za vaskularnu hirurgiju	KIS	može se reći potpun
1083-	Klinika za plastično-rekonstruktivnu hirurgiju	KIS	može se reći potpun
1084-	Klinika za neurohirurgiju	KIS	može se reći potpun
1090-	Klinika za ginekologiju i akušerstvo	KIS u fazi implementacije	nepotpun
1100-	Klinika za infektivne bolesti	Nema	nepotpun
1110-	Klinika za neurologiju	KIS	može se reći potpun
1120-	Klinika za psihijatriju	Nema	nepotpun
1130-	Klinika za kožne i polne bolesti	Nema	nepotpun
1140-	Klinika za onkologiju	KIS	može se reći potpun
1150-	Klinika za anesteziju i intenzivno lijeчењe	KIS	nepotpun
1160-	Klinika za očne bolesti	KIS	može se reći potpun
1171-	Klinika za bolesti uha, grla i nosa	KIS	može se reći potpun
1180-	Služba operacionih sala sa sterilizacijom	KIS u fazi implementacije	nepotpun
1172-	Klinika za maksilofacialnu hirurgiju	KIS	može se reći potpun
1201-	Zavod za nuklearnu medicinu i bolesti štitne žlijezde	KIS - posebni modul	može se reći potpun
1202-	Zavod za radiologiju	RIS/PACS	može se reći potpun
1203-	Zavod za patologiju	KIS - posebni modul	može se reći potpun
1204-	Zavod za laboratorijsku dijagnostiku	LIS	može se reći potpun
1205-	Zavod za mikrobiologiju	Nema	nepotpun
1221-	Zavod za medicinsko snabdjevanje - apoteka Kliničkog centra	KIS - posebni modul	može se reći potpun
1181-	Služba intezivne medicine	KIS u fazi implementacije	nepotpun
1230-	Služba kliničke rehabilitacije	Nema	nepotpun

Osmijeh važan dio njege pacijenta

Posao medicinske sestre ili tehničara je ozbiljan, odgovoran i veoma zahtjevan. Medicinske sestre-tehničari čine značajan dio zaposlenih u Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka koji svakodnevno obavljaju medicinske, pa čak i administrativne poslove, koji su neophodni za pružanje kvalitetne zdravstvene zaštite. Njihova topla riječ i osmijeh su važan dio njege, liječenja i ozdravljenja pacijenata. Univerzitetska bolnica Klinički centar Banjaluka broji oko 1090 medicinskih sestara-tehničara, raspoređenih po Klinikama, koji se svakodnevno brinu o mnogobrojnim pacijentima koji se nalaze u najvećoj zdravstvenoj ustanovi u Republici Srpskoj, Univerzitetskoj bolnici Klinički centar Banjaluka.

Svojom predanošću i odgovornošću prema pacijentima, svakodnevno javno afirmišu svoju profesiju i podstiču druge na humanost i brigu onima

kojima je pomoći najpotrebnija.

Srednji medicinski kadar Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka kontinuirano prolazi kroz edukacije kako bi pružili pacijentima najbolju i najefikasniju zdravstvenu zaštitu. Razlike su oblasti medicine u kojima jedna medicinska sestra-tehničar može da iskaže svoje radne sposobnosti, spretnost i snalažljivost. Često medicinske sestre-tehničari rade sa nepokretnim i životno ugroženim pacijentima koji zahtjevaju konstantnu njegu i nadzor. Od medicinske sestre-tehničara se očekuje konstantno praćenje zdravstvenog stanja pacijenta, nadziranje, briga o higijeni pacijenta, bilo

da radi u oblasti hirurških grana ili u oblasti konzervativnih grana medicine. U vanrednim situacijama, kada se radi po posebnom režimu rada,

uloga medicinske sestre-tehničara je veoma važna jer u tim prilikama ulaze maksimalne napore kako bi pomogli stanovištu kojima je pomoći

potrebna.

Sve veće potrebe i očekivanja naših pacijenata stavljuju medicinske sestre-tehničare, naše ustanove u centralnu ulogu jer su prva komunikacijska spona između pacijenata i ljekara. Takođe, sve većom pojmom hroničnih oboljenja, u smislu broja pacijenata, povećava se i obim posla medicinskih sestara-tehničara.

Održana Škola ultrazvuka u oftalmologiji

Klinika za očne bolesti Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka zajedno sa Udruženjem oftalmologa Republike Srpske je organizovala Školu ultrazvuka u oftalmologiji u periodu od 11. do 12. oktobra 2014. godine. Škola ultrazvuka je validno sertifikovana kao kurs prve kategorije od Komore doktora medicine Republike Srpske i Medicinskog fakulteta Univerziteta u Banjaluci. Tim eminentnih predavača iz Instituta za očne bolesti Kliničkog centra Srbije, prof. dr Ivan Stefanović, dr Smiljka Đurić i dr Bojana Dačić su tokom dva dana kroz niz zanimljivih predavanja u okviru teoretske nastave i praktičanog rada sa pacijentima obuhvatili najznačajnije oblasti iz ultrazvučne dijagnostike. Nakon toga posebna pažnja se posvetila odabranim slučajevima čije je dijagnostičko razrješenje otežano kompleksnom okularnom patologijom. Edukaciju je uspješno završilo 20 učesnika, ljekara iz Klinike za očne bolesti i ostalih zdravstvenih ustanova širom Republike Srpske. Učesnici su veoma zadovoljni nivoom stečenog znanja, a predavači prijatno iznenađeni napretkom koji je Klinika za očne bolesti ostvarila iz oblasti dijagnostičko-terapijskog rada čime je potvrdila svoje mjesto lidera oftalmologije u BiH.

Program:**Subota, 11.10.2014. godine**

09:00-10:00	Uvod, fizika ultrazvuka, metode pregleda, normalan nalaz na oku
10:00-10:30	Ehobiometrija
10:30-11:00	Kalkulacija za IOL
11:00-11:30	Pauza
11:30-12:30	Ehografski nalaz kod promjena u staklastom tijelu, retini. Ultrazvučni pregled prije vitrectomije. Trauma oka.
12:30-13:30	Ehografski nalaz kod tumora oka
13:30-16:00	Pauza zaručak
16:00-16:30	Ehografski nalaz kod inflamacija oka
16:30-17:15	Ultrazvučna biomikroskopija, UBM
17:15-17:30	Pauza
17:30-19:00	Rad sa pacijentima, praktična obuka

Nedelja, 12.10.2014. godine

09:00-09:30	Normalan ehografski nalaz u orbiti
09:30-10:30	Ehografski nalaz kod patoloških promjena u orbiti: inflamacije, pseudotumori, tumori
10:30-11:00	Pauza
11:00-11:30	Ehografski pregled vidnog živca
11:30-12:00	Mjesto ultrazvučne dijagnostike u odnosu na CT i NMR
12:00-14:00	Praktičan rad, pregled interesantnih slučajeva

Predavači:

Dr Smiljka Đurić
Dr Bojana Dačić
Prof. dr Ivan Stefanović

IN MEMORIAM

Dana, 24. septembra 2014. godine u 58-oj godini života preminuo

Slavenko Sarafin, ljekar Zavoda za kliničku radiologiju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Dr Slavenko Sarafin je rođen 30. marta 1956. godine u Sarajevu gdje je završio i Medicinski fakultet. Specijalistički ispit iz radiodijagnostike položio takođe u Sarajevu, a radni vijek je proveo u Zavodu za kliničku radiologiju Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka. Kolege će ga pamtitи kao dobrog ljekara, i još boljeg čovjeka.

Sahrana dr Slavenka Sarafina se obavila, u subotu 27. septembra 2014. godine u 13:00 časova na Novom groblju u Banjaluci.

Spisak firmi u kojima zaposleni Univerzitetske bolnice Klinički centar Banjaluka mogu ostvariti kupovinu ili koristiti usluge na odgođeno plaćanje

I pobjgnp

ATEKS s.o.t.d.
ASTRA d.o.o.
AGROMEHANIKA - KOMERC d.o.o.
AGROIMPEKS d.o.o.
AUTO MILOVANOVIĆ d.o.o.
ARDOR d.o.o.
ALPINA BH d.o.o.
BOLEDO d.o.o.
BISER s.z.t.r.
BONEL a.d. za trgovinu i usuge
BUDUĆNOST d.o.o.
CENTRUM - TRADE d.o.o.
COMPUTER WORKSHOP z.z.t.u.r.
DIJANA TEKSTIL d.o.o.
DIDACO COMMERCE d.o.o.
DIONA d.o.o.
DEKOR d.o.o.
KOMPAN.DUNAV OSIGURANJE
DOMKO d.o.o.
DRUŠTVO"DUNAV OSIGURANJE"
EKOTEKS d.o.o.
EKO PURKA UDRUŽ PRO PURKI
EUROSPLET d.o.o.
FAMA d.o.o.
GALERIJA PODOVA d.o.o.
GUMI - CENTAR d.o.o.
HEPOK d.o.o. Berkovići
HIDROINŽENJERING & EKONOMIK d.o.o.
INFOCOM d.o.o.
INTERACTIV D.O.O.
JAĆIMOVIĆ d.o.o.
KRAJINA OSIGURANJE a.d.
KRAJINA KROS d.o.o.
LADON EXSPORT-IMPORT
LENSOPTIC s.p.
MERKUR OSIGURANJE
MORE FOR LESS d.o.o.
2 MB p.t.r.
MG MIND d.o.o.
MD OGREV d.o.o.
MARDI d.o.o.
KROJAČKI SALON NOVAKOVIĆ
N SPORT d.o.o.
OTRAKS d.o.o.
OČNA OPTIKA a.d.
ORFEJ - Butik obuće
PLANIKA FLEX d.o.o.
ZEPTER PASSPORT
PLANET OBUĆA d.o.o.
PKK "Lemeš"

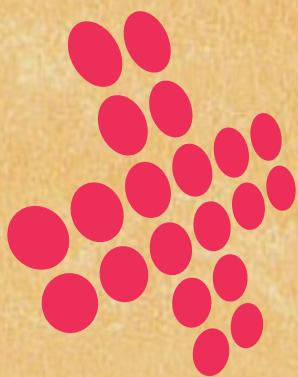
Adresa

Sopočanska 13
Zelenih beretki 9
Mladena Stojanovića

Dušana Subotića 6
Vojvode Pere Krece 21
Kranjčevića 15
Miše Stupara 30
Kralja Petra I Karađorđevića
Veselina Masleše 23
Donja Trnova bb
16 KNOUB br. 10
Aleja svetog Save bb
Mome Vidovića bb
Cara Dušana bb, Trn
Put Srpskih branilaca 79
Miloša Crnjanskog 35

Kralja Alfonsa XIII/37
Nikole Pašića 19

Srpska 5
Trg srpskih junaka 6
Branka Popovića 27a
1. Put srpskih branilaca 300
Kralja Dragutina 163
Bulevar Vojvode Stepe Stepanovića 201
Vase Pelagića 21
Cara Dušana 27, Trn
Karađorđeva 83
Braće Pantića 2
Braće Pantića 2

Bana dr T. Lazarevića 5
Fra Addž. Zvizdov. 1a/9
Srpskih vladara 9
Ivana Gorana Kovačića
Podbrdo bb
Jakupovci bb
Čatrnja bb
Lazarička 4
Jovana Dučića 25
11. Novembra 9/31
Veselina Masleše 2
Ivana Gorana Kovačića bb
Veselina Masleše 19
Veselina Masleše 8
Ivana Gorana Kovačića 2
Bogošići bb

Mjesto

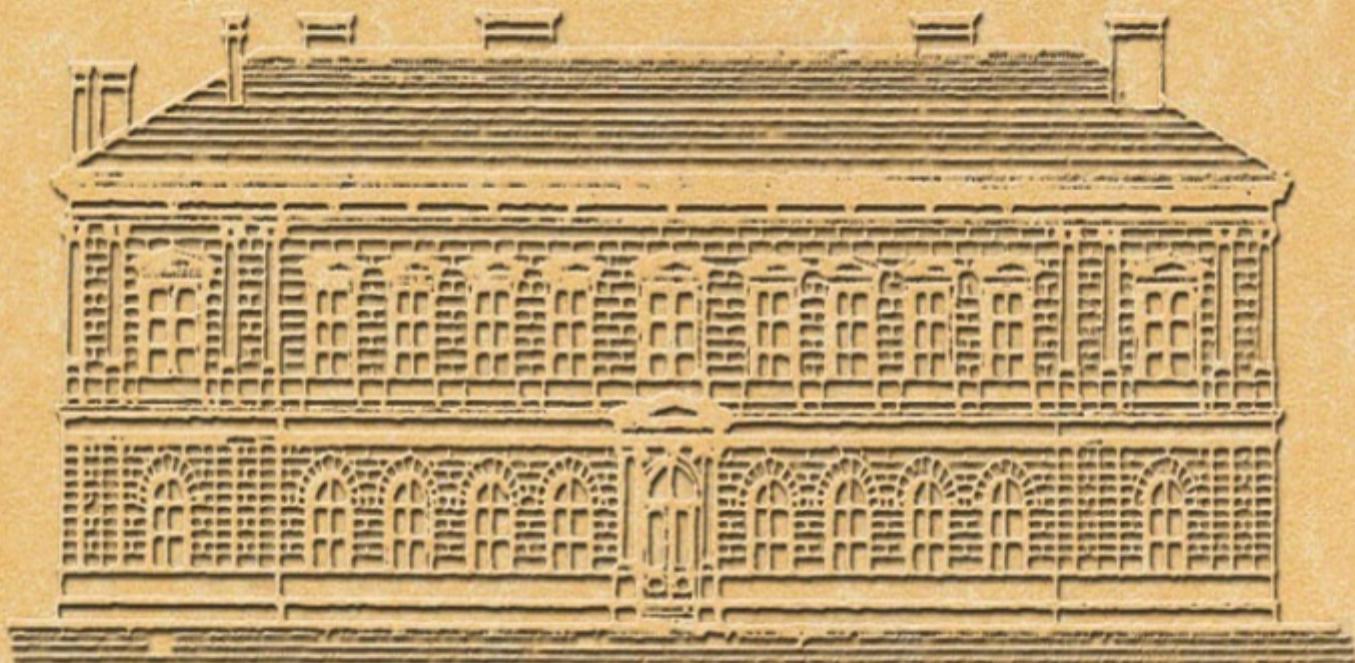
Banja Luka
Sarajevo
Banja Luka
Srbac
Banja Luka
Banja Luka
Sarajevo
Banja Luka
Banja Luka
Ugljevik
Banja Luka
Banja Luka
Srbac
Trn
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Laktaši
Brčko
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Bijeljina
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Laktaši
Banja Luka
Sarajevo
ISTOČNO SA
Banja Luka
Mrkonjić Grad
Laktaši
Gradiška
Banja Luka
Banja Luka
Srbac
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Banja Luka
Visoko

3/ ,	PI - PRESS d.o.o.	Vojvode Stepe Stepanovića 175	Banja Luka
52.	SOKOLOVIĆ LEATHER s.z.r.	Prijeko 12/1	Visoko
53.	SERGIO d.o.o.	Srpska bb	Banja Luka
54.	NATAŠA s.t.r. - Butik KAPPA	Petra Pecije 23	Banja Luka
55.	SIDRO-TOURS d.o.o.	Vidovdanska bb	Gradiška
56.	SPORT SHOP SHIMANO s.z.t.r.	1. Krajiskog korpusa 19	
57.	SLATEKS TRAFIC d.o.o.	Omladinska 93	Banja Luka
58.	SPORT VISION d.o.o.	Industrijska zona Hase bb	Bijeljina
59.	TEKSTIL PROMET s.t.r.	11. Novembra bb	Srbac
60.	TOLEDO d.o.o.	Srđe Zlopogleđe 75	Banja Luka
61.	TRŽNICA BANJA LUKA	Ivana Franje Jukića 7	Banja Luka
62.	UNIS - TOURS d.o.o.		Banja Luka
63.	URBAN d.o.o.	Slobodana Kusturića 9	Banja Luka
64.	VETEKS s.z.k.r.	Cara Dušana bb, Trn	Laktaši
65.	VIBOK d.o.o.	Jevrejska 22	Banja Luka
66.	Auto škola VOLAN	Anke Drakulić 2	Banja Luka
67.	NOVA DI VRBAS d.o.o.	Braće Pišteljića 4	Banja Luka
68.	VULECCO d.o.o.	Petra Pecije 23	Banja Luka
69.	ZOIL-DUNAV		Banja Luka
70.	KNJIŽARA KULTURA BANJA LUKA	KRALJA PETRA I KARAĐORĐEVIĆA 83	Banja Luka
71.	OLD GOLD KOMERC DOO	KARAĐORĐEVA bb DVOROVI	Bijeljina
72.	PEKO d.o.o.	Ferhadija 13	Sarajevo
73.	HETA d.o.o.	Bulevar Meše Selimovića bb	Sarajevo
74.	DUNAV OSIGURANJE a.d.BANA LUKA - Direkcija za ž.o.	Veselina Masleša 28	Banja Luka
75.	FEROMERKUR doo Banja Luka	RANKA ŠIPKE 80C BANJA LUKA	Banja Luka
76.	VITAMINKA a.d.	Braće Pišteljića 22	Banja Luka
77.	OFFICE SHOES BH d.o.o.	Vujinovići bb	Banja Luka
78.	S.Z.R. STOLARSKA RADNJA	PAJE JOVANOVIĆA 56 BANJA LUKA	Banja Luka
79.	ALF-OM	M.STOJANOVICIĆA 43-45	Banja Luka
80.	SIMPA co tim D.O.O. BANJA LUKA	KRALJA PETRA II BR.9A BANJA LUKA	Banja Luka
81.	TERMOTEHNA BL d.o.o.	Pilanska bb	Banja Luka
82.	AX Tropic d.o.o. OBI Market 714	Branka Popovića 310	Banja Luka
83.	A LA MODE ZKR	Riste Mikicica br 72	Modriča
84.	KOLOS d.o.o.SRBAC	UL Veselina Masleša bb.	Srbac
85.	GROSSOPTIC DOO BANJA LUKA	Ul.Veselina Masleša br.2	Banja Luka
86.	MERCATOR BH, d.o.o.	Blažuj bb , 71210 Ilidža	Sarajevo
87.	MEDIMARKET PC INFO d.o.o.	Kralja Petra I Karađorđevića 44	Banja Luka
88.	Auto Centar Alfa d.o.o.	Dejtonska bb	Gradiška
89.	NBM D.O.O.	Slabinja bb, Kozarska Dubica	Kozarska
90.	GMP KOMPANI DOO	Ruska bb Trn - Laktaši	Dubica
91.	EUROHERC osiguranje dd Sarajevo pod.Banja Luka	Ul.Mladen Stojanović	Trn
92.	OMEGA D.O.O.Živinica P.J.Banja Luka	Majke Jugovića 23 Banja Luka	Banja Luka
93.	SMILJIĆ travel agency D.O.O.	Patrijarha Makarija Sokolovića 10..	Banja Luka
94.	Stomatologija dr Obradović	Trive Amelica 41	Banja Luka
95.	Salon obuće SAŠA	Jevrejska lok.5Tržni centar hotel Vidović BL	Banja Luka
96.	IZVOR SPRING DOO	VLADIKE PLATONA br.3 lok 108	Banja Luka
97.	Primasport Banja Luka	Banjaluka	Banja Luka
98.	JABUKA - X d.o.o	Veselina Masleša 10	Banja Luka
99.	NERZZ BEŠLAGIĆ d.o.o.	Vojvode Momčila 13 Banja Luka	Banja Luka
		Industrijska zona Ozarakovića bb	Visoko

УНИВЕРЗИТЕТСКА БОЛНИЦА
клинички
центар *Бања Лука*

UNIVERSITY HOSPITAL CLINICAL CENTER BANJA LUKA

Republika Srpska, Bosna i Hercegovina
Ul. Dvanaest beba bb
78000 Banja Luka

tel: +387 51 342-100
tel/fax: +387 51 310-530

e-mail: info@kc-bl.com
web: www.kc-bl.com